

MANUÁL ČINNOSTI CENTIER OVP

Verzia dokumentu 1.0

November 2019

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ
PROGRAM
ĽUDSKÉ
ZDROJE

štátny inštitút
odborného
vzdelávania

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. www.esf.gov.sk; www.minedu.sk; www.siov.sk

centire

Národný projekt: Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP

NÁZOV DOKUMENTU: MANUÁL ČINNOSTI CENTIER OVP

Vydal: Centire s.r.o. a TRANSFER Slovensko spol. s r.o. pre Štátny inštitút odborného vzdelávania v rámci NP Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP.

Výstup odbornej činnosti v rámci aktivity 4.4.6., verzia dokumentu 1.0, Bratislava, november 2019, počet strán 52 (66 NS)

Text neprešiel jazykovou korektúrou.

Dôležitá správa pre osoby, ktoré nie sú oprávnené na prístup k tejto správe

Túto metodiku vypracovali spoločnosti **Centire s.r.o.** a **TRANSFER Slovensko spol. s r.o.** pre **Štátny inštitút odborného vzdelávania** (ďalej len „Klient“) na základe a za podmienok stanovených v Zmluve o poskytnutí služieb pre vykonanie diela „**Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP**“ zo dňa 23.07.2019 a bola vykonaná v súlade s pokynmi nášho Klienta, ktorý si ju objednal, na základe jeho zadania, a to výhradne v jeho prospech a pre jeho potrebu, a nemusí obsahovať všetky postupy, ktoré môžu byť považované za nevyhnutné inými osobami.

Spoločnosti Centire s.r.o. a TRANSFER Slovensko spol. s r.o. nepreberajú žiadnu zmluvnú či inú zodpovednosť a neručia za žiadne straty, škody, ani výdavky akejkoľvek povahy vzniknuté akýmkoľvek použitím tejto štúdie zo strany inej osoby.

Vážený pán Němec,

túto metodiku vypracovali spoločnosti Centire s.r.o. a TRANSFER Slovensko spol. s r.o. pre Štátny inštitút odborného vzdelávania na základe a za podmienok stanovených v Zmluve o poskytnutí služieb „Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP “ (ďalej len „Zmluva“) zo dňa 23.07.2019 a jej obsah je dôverný. Táto metodika bola spracovaná za účelom zvýšenia podpory Systému duálneho vzdelávania a zvýšenia miery zapojenia jej aktérov s cieľom navýšenia počtu žiakov v duálnom systéme.

Metodika nezohľadňuje udalosti a okolnosti, ku ktorým mohlo dôjsť po dátume odovzdania, resp. informácie, ktoré mohli byť obdržané po dátume odovzdania, ktorým je 29. november 2019. Spoločnosti Centire s.r.o. a TRANSFER Slovensko spol. s r.o. nepreberajú žiadnu zmluvnú či inú zodpovednosť a neručia za žiadne straty, škody, ani výdavky akejkoľvek povahy vzniknuté akýmkoľvek použitím tejto štúdie zo strany inej osoby.

S úctou,

Renáta Kiselicová

Centire s.r.o.

Juraj Dúbrava

TRANSFER Slovensko spol. s r.o.

Obsah

I. Centrum OVP	6
Účel a cieľ manuálu	8
Vecný zámer	8
Nadväznosť na metodické materiály	8
1. Centrum OVP	8
2. Oprávnenie používať označenie Centrum OVP	9
3. Používanie označenia Centrum OVP	10
4. Proces získania oprávnenia používať označenie Centrum OVP	11
3. Ciele a úlohy Centra OVP	13
4. Spolupráca Centra OVP s externými partnermi	16
5. Organizačné útvary Centra OVP	18
6. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie Centra OVP	22
7. Tvorba vzdelávacích programov	23
8. Formy odborného vzdelávania	26
9. Overovanie vedomostí a zručností účastníkov vzdelávania	28
10. Plánovanie činnosti Centra OVP	29
11. Propagácia Centra OVP	35
12. Marketing Centra OVP	36
13. Vyhodnocovanie činnosti Centra OVP	37
14. Ukončenie činnosti a zánik oprávnenia používania označenie Centrum OVP	37
II. Hodnotiace štandardy Centra OVP	38
1. Základné pojmy	39
2. Štandardy Centra OVP	40
3. Hodnotiace štandardy	45
4. Bodové hodnotenie a panely hodnotenia štandardov	47
5. Interné hodnotenie štandardov	50
6. Externé hodnotenie štandardov	50
7. Celkové hodnotenie štandardov	51
8. Záver	51
9. Použitá literatúra	52

I. Centrum OVP

Základné pojmy

1. **Zamestnávateľ** je fyzická alebo právnická osoba, iná ako stredná odborná škola (ďalej len „SOŠ“), ktorá zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu. Vo vzťahu k tejto metodike sa za zamestnávateľa považuje zamestnávateľ, ktorý má uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní so strednou školou podľa § 16 Zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave (ďalej len „zmluva o OVP“), zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania podľa § 8 zákona o OVP ako aj zamestnávateľ spolupracujúci so SOŠ pri inovačnom vzdelávaní odborných učiteľov a majstrov odbornej výchovy, pri kariérovom poradenstve pre žiakov SOŠ a pod..
2. **Stredná odborná škola** je výchovno-vzdelávacie zariadenie, ktoré poskytuje všeobecné a odborné vzdelanie s ucelenou sústavou potrebných vedomostí, spôsobilostí a zručností. Vo vzťahu k tejto metodike sa za strednú školu považuje stredná škola, ktorá má uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní alebo zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania podľa § 16 zákona o OVP.
3. **Systém duálneho vzdelávania** je systém odborného vzdelávania a prípravy žiaka založený na: zmluvnom vzťahu, výkone praktického vyučovania žiaka priamo u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania a financovaní praktického vyučovania zamestnávateľom podľa § 2 písm. i) Zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní.
4. **Dual point** je informačné a poradenské centrum v pôsobnosti Štátneho inštitútu odborného vzdelávania. Dual point sa zameriava na poskytovanie informácií o SDV, poradenstvo a sprevádzanie zamestnávateľov, žiakov a SOŠ systémom duálneho vzdelávania.
5. **Zástupca Dual pointu** je fyzická osoba vykonávajúca činnosti v Dual pointe zvyčajne v pozícii zamestnanca a poskytujúca informácie o SDV, ako aj sprevádzajúca zamestnávateľov, žiakov a SOŠ systémom duálneho vzdelávania.
6. **Centrum orientácie/talent centrum** je miesto, v ktorom sa vykonávajú aktivity kariérového poradenstva smerujúce k profesijnej orientácii žiakov základných škôl.
7. **Žiak** je pre účely tejto metodiky fyzická osoba, ktorá sa zúčastňuje na výchovno-vzdelávacom procese v strednej odbornej škole a má uzatvorenú učebnú zmluvu so zamestnávateľom podľa § 19 Zákona č. 61/2015 Z. z.
8. **Dielňa** je súčasť strednej odbornej školy, v ktorej sa vykonáva praktické vyučovanie žiaka; dielňou sa rozumie aj iná odborná učebňa určená na výkon praktického vyučovania v strednej odbornej škole, ak to charakter príslušného študijného odboru alebo učebného odboru vyžaduje.
9. **Pracovisko praktického vyučovania** je organizačná súčasť zamestnávateľa alebo iný priestor, ku ktorému má zamestnávateľ vlastnícke právo alebo užívacie právo, ak zamestnávateľovi bolo vydané osvedčenie o spôsobilosti zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania; za pracovisko praktického vyučovania sa považuje aj priestor, ku ktorému má vlastnícke právo alebo užívacie právo organizácia, v ktorej sú združení viacerí zamestnávatelia.
10. **Pracovisko zamestnávateľa** je priestor u zamestnávateľa, v ktorom sa vykonáva odborný výcvik alebo odborná prax žiaka, ak:

- a) žiak nevykonáva praktické vyučovanie v dielni,
- b) žiak sa nepripravuje v systéme duálneho vzdelávania,
- c) zamestnávateľ spĺňa požiadavky na základné učebné priestory a požiadavky na základné vybavenie učebných priestorov určené normatívom materiálno-technického a priestorového zabezpečenia alebo štátnym vzdelávacím programom,
- d) predmet činnosti zamestnávateľa zodpovedá obsahu vzdelávania v študijnom odbore alebo v učebnom odbore, v ktorom sa žiak pripravuje a
- e) stredná odborná škola uzavrela so zamestnávateľom zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania.

Zoznam skratiek

SOŠ – stredná odborná škola

OVP – odborné vzdelávanie a príprava

SDV – systém duálneho vzdelávania

MŠVVaŠ SR – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

ŠIOV – Štátny inštitút odborného vzdelávania

VÚC – Vyšší územný celok/samosprávny kraj

COVP – Centrum odborného vzdelávania a prípravy

SaPO – stavovská a profesijná organizácia

ŠŠI – štátna školská inšpekcia

IES – certifikát International Education Society

Pre koho je manuál určený

Manuál činnosti Centier OVP je vypracovaný v súlade s národným projektom „Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality odborného vzdelávania a prípravy“. Manuál je určený pre zástupcov Štátneho inštitútu odborného vzdelávania, v súvislosti s aktivitami podporujúcimi fungovanie systému duálneho vzdelávania, celoplošná implementácia systému duálneho vzdelávania do všetkých vhodných učebných a študijných odborov, prehĺbenie prepojenia vzťahu zamestnávateľ – stredná odborná škola – žiak v rámci systému duálneho vzdelávania, vytvorenie jednotného informačného prostredia pre systém duálneho vzdelávania a zvýšenie atraktivity a kvality odborného vzdelávania a prípravy.

Manuál činnosti Centier OVP je určený pre interné potreby Štátneho inštitútu odborného vzdelávania a následné analyticko-výskumné činnosti, ktoré môžu mať dosah na legislatívne návrhy a zmeny fungovania systému duálneho vzdelávania na Slovensku.

Používaním označenia Centrum OVP sa potvrdzuje postavenie strednej odbornej školy v sieti škôl vo vzťahu k ostatným stredným odborným školám vo vzťahu k zamestnávateľským subjektom a vyjadruje úroveň činností školy v rámci odborného vzdelávania a prípravy najmä v rozsahu OVP v spolupráci so zamestnávateľmi.

Účel a cieľ manuálu

Nastavovanie OVP podľa potrieb trhu práce a jednotlivých aktérov vstupujúcich do OVP zamestnávateľov, SOŠ, žiakov je v podmienkach Slovenskej republiky výsledkom dlhodobého transformačného procesu. Prijatím zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov k 1.4.2015 (ďalej len zákon č. 61/2015 Z. z.) bol vytvorený legislatívny priestor vstupu zamestnávateľov do SDV. Systém duálneho vzdelávania vytvoril priestor, prostredníctvom ktorého zamestnávateľa a SOŠ majú možnosť pripravovať žiakov na výkon budúceho povolania, skupiny povolani alebo odborných činností. Efektivitu a atraktivitu SDV podporil zákon č. 61/2015 Z. z. aj prostredníctvom zavedenia zmluvného vzťahu medzi žiakom a zamestnávateľom – učebná zmluva a medzi SOŠ a zamestnávateľom – zmluva o duálnom vzdelávaní.

Vecný zámer

Vecným zámerom manuálu je návrh dokumentu upravujúceho činnosť Centra OVP v rámci odborného vzdelávania a prípravy s prepojením na zamestnávateľské subjekty.

Nadväznosť na metodické materiály

Manuál činnosti Centier OVP je súčasťou metodických materiálov, ktoré sa zameriavajú na žiakov, ako je uvedené v schéme č. 1. v systéme duálneho vzdelávania ako aj na žiakov v OVP s prvkami duálneho vzdelávania a s výkonom praktického vyučovania na pracovisku praktického vyučovania a na pracovisku zamestnávateľa. Dokument nadväzuje na Manuál jednotných metodických a interných pokynov zapojenia zamestnávateľov do SDV a jednotnej koordinácie postupu všetkých aktérov vstupujúcich do SDV a môže byť použitý aj na podporu aktivít sprevádzania žiakov ZŠ a ich rodičov v celkovom procese vstupu žiaka do SDV, ako aj na metodiku a model činnosti dual pointu, pričom vstupnými zdrojmi údajov sú aj Manuál implementácie SDV pre zamestnávateľa, strednú odbornú školu a zriaďovateľa a ostatné metodiky pre zamestnávateľov uverejnené na www.dualnysystem.sk.

1. Centrum OVP

Pojem centrum odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „Centrum OVP“) zaviedol do odborného vzdelávania zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave od 1.9.2009. Zákon v § 11 označoval pojmom „Centrum OVP“ pôsobenie strednej odbornej školy, strediska praktického vyučovania, školského hospodárstva alebo strediska odbornej praxe (ďalej len „škola“) v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na povolania na úrovni spĺňajúcej požiadavky stavovských a profesijných organizácií (ďalej len „SaPO“).

Nový zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave (ďalej len „zákon o OVP“) s účinnosťou od 1.4.2015 pojem Centrum OVP upravuje v § 24 z nového pohľadu:

Škola môže popri svojom názve používať aj označenie Centrum OVP, ak:

- a) spĺňa podmienky uvedené v § 24 ods. 2 zákona o OVP pre príslušné študijné odbory alebo pre príslušné učebné odbory zodpovedajúce charakteristike Centra OVP, ktorá vyjadruje zameranie centra OVP,*
- b) zriaďovateľ školy udelí na to písomný súhlas a*
- c) rozhodne o tom príslušná stavovská organizácia alebo príslušná profesijná organizácia po prerokovaní v Krajskej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu.“*

Označenie školy ako Centrum OVP je teda označením úrovne kvality pôsobenia školy v oblasti odborného vzdelávania a prípravy a vyjadruje, že škola, ktorá má oprávnenie používať označenie Centrum OVP:

- a) spolupracuje so zamestnávateľom v oblasti odborného vzdelávania a prípravy,
- b) má odporúčané učebné priestory a odporúčané vybavenie učebných priestorov určené normatívom materiálno-technického a priestorového zabezpečenia,
- c) je vzdelávacou inštitúciou ďalšieho vzdelávania podľa zákona o celoživotnom vzdelávaní pripravujúceho na povolanie, skupinu povolání alebo odborných činností súvisiacich s príslušným študijným odborom alebo s príslušným učebným odborom, v ktorom stredná odborná škola poskytuje odborné vzdelávanie a prípravu a
- d) spĺňa ďalšie kritériá určené vnútorným predpisom, ktorý príslušná stavovská organizácia alebo príslušná profesijná organizácia vydala na tento účel.

Škola môže používať označenie Centrum OVP ak o tom rozhodne so súhlasom jej zriaďovateľa príslušná stavovská organizácia alebo profesijná organizácia. Z uvedenej vety teda vyplýva, že Centrum OVP nevzniká procesom jeho zriadenia, ako vzniká napríklad škola alebo školské zariadenie. Centrum OVP nie je legislatívne zadefinované ako subjekt, v ktorom sa uskutočňuje odborné vzdelávanie. Pojem „Centrum OVP“ je označením kvality činnosti školy, ktorá spĺňa vopred určené hodnotiace kritériá pre označenie školy ako Centrum OVP.

2. Oprávnenie používať označenie Centrum OVP

Impulzom pre možnosť používať označenie školy Centrum OVP je výzva stavovskej alebo profesijnej organizácie (ďalej len „organizácia alebo SaPO“) na podanie projektu na možnosť strednej odbornej školy používať označenie Centrum OVP, zverejnená na jej webovom sídle alebo priame oslovenie školy organizáciou v tejto veci.

Rozhodnutie o označení školy ako Centrum OVP sa vydáva na základe výsledkov hodnotenia kritérií, ktoré sú upravené vo forme „Podmienok pre možnosť strednej odbornej školy používať označenie centrum odborného vzdelávania a prípravy“ (ďalej len „podmienky“).

Škola môže používať označenie Centrum OVP pre učebné a študijné odbory zaradené v skupine odborov, ku ktorým má vecnú pôsobnosť organizácia, ktorá rozhodla o označení školy ako Centrum OVP. Spolu s označením Centrum OVP sa uvedie aj charakteristika, ktorá vyjadruje zameranie činnosti školy ako Centra OVP ako napríklad použije označenie „Centrum OVP pre automobilový priemysel“ alebo „Centrum OVP v oblasti CNC technológií“. Ak je pôsobenie školy ako Centrum OVP zúžené iba pre časť sektoru hospodárstva, označuje sa napríklad ako Centrum OVP pre autoopravárstvo. Rozsah pôsobenia školy ako Centrum OVP vo vzťahu k odborom štúdia je uvedený v rozhodnutí o udelení súhlasu organizácie o oprávnení školy používať popri názve školy aj označenie Centrum OVP.

Škola, ktorá má oprávnenie používať označenie Centrum OVP, na vonkajšom označení uvedie „Centrum odborného vzdelávania a prípravy“.

3. Používanie označenia Centrum OVP

Ak škola získa možnosť používať popri názve školy aj označenie Centrum OVP, tak jednoznačne a verejne preukazuje kvalitu pôsobenia školy v oblasti OVP a schopnosť byť inovatívnou a pokrokovou vo svojej činnosti v oblasti odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania v spôsobe poskytovania svojich vzdelávacích služieb v prepojení na zamestnávateľské subjekty. Označenie školy ako Centrum OVP má priamy vplyv na organizáciu a kultúru školy a na postoje členov pedagogického zboru SOŠ. Významným prínosom pre všetkých je aktívne pôsobenie Centra OVP pri uplatňovaní nových vzdelávacích postupov v spolupráci so zamestnávateľmi a to najmä formou implementáciou systému duálneho vzdelávania a rovnako aj poskytovaním praktického vyučovania na pracovisku zamestnávateľa.

Skúsenosti z praxe potvrdzujú, že veľkosť školy na kvalitu OVP nemá rozhodujúci vplyv. Aj menšie či stredne veľké školy si dokážu získať vynikajúcu povesť podnikavých či inovatívnych vzdelávacích inštitúcií a to nielen v rámci Slovenska ale aj v medzinárodnom meradle. Transfer poznatkov a nových technológií z reálnej praxe zamestnávateľov do obsahu odborného vzdelávania a prepojenie OVP s činnosťou zamestnávateľských subjektov sú prínosom nielen pre školu ale najmä pre odborných pedagógov školy, ktorí takto môžu pripravovať žiakov na výkon povolania prostredníctvom stále aktualizovaného obsahu odborného vzdelávania. Súčasťou činnosti školy používajúcej označenie Centrum OVP je vytváranie a rozširovanie nových študijných materiálov, aktualizácia vzdelávacích programov, prepájanie vzdelávania v škole so vzdelávaním u zamestnávateľov a realizácia inovačného vzdelávania pedagogických zamestnancov v spolupráci so zamestnávateľmi. Žiaci majú možnosť prostredníctvom aktivít Centra OVP zúčastňovať sa napríklad na informačných dňoch novej techniky, na praktickom vyučovaní u zamestnávateľov a obdobných aktivitách.

Centrum OVP základným školám ale aj iným stredným odborným školám ponúka širokú škálu informácií a služieb pre oblasť kariérneho poradenstva, profesijného sprevádzania žiakov a oslovovania žiakov pre vstup do systému duálneho vzdelávania. Centrum OVP poskytuje žiakom základných škôl napríklad ukážky pracovných činností, ukážky povolání, najnovších zariadení, prístrojov, záujmovú činnosť smerujúcu k výberu povolania a pod..

Označenie školy Centrum OVP možno prirovnať k pôsobeniu vysokej školy ako Centrum vedecko-technických informácií alebo ako Centrum excelentnosti.

Škola, ktorá používa označenie Centrum OVP, si svojou činnosťou a najmä spoluprácou so zamestnávateľmi upevňuje svoje postavenie na trhu stredoškolského odborného vzdelávania a buduje si tak pevné základy pre svoju budúcnosť. Spolupráca strednej odbornej školy ako Centra OVP so zamestnávateľmi a ďalšími partnermi postavená na základe vzájomnej dôvery a obojstrannej výhodnosti je najlepším nástrojom pre rast kvality odborného vzdelávania a prípravy vo svojom regióne a uplatnenie absolventov školy na trhu práce.

4. Proces získania oprávnenia používať označenie Centrum OVP

Ak chce škola uspieť v procese udeľovania rozhodnutia organizácie o súhlase, aby škola mohla používať popri názve školy aj označenie Centrum OVP, musí mať táto snaha hneď od začiatku skutočnú podporu vedenia školy s víziou dosiahnutia konkrétnych cieľov činnosti Centra OVP.

Činnosť školy ako Centrum OVP nemôže byť len formálnou alebo dokonca iba iluzórnou položkou v stratégii rozvoja strednej odbornej školy, ale cestou, ktorá bude dlhodobým trendom tejto školy, a ktorá bude podložená časovo ohraničenými plánmi činnosti Centra OVP v súlade s podmienkami pre udeľovanie súhlasu k používaniu označenia Centrum OVP.

Pred vypracovaním projektu na používanie označenia Centrum OVP je nutné zvážiť, ako by malo Centrum OVP fungovať a v súlade s touto víziou pripraviť stratégiu Centra OVP pre budúce obdobie. Nakoľko sú hlavné ciele a úlohy Centra OVP jasne určené podmienkami vydanými príslušnou SaPO, treba so vopred podrobne oboznámiť tak s legislatívnymi podmienkami upravujúcimi používanie označenia Centrum OVP ako aj s podmienkami pre udeľovania oprávnenia k používaniu označenia centrum OVP. Nezanedbateľnou otázkou je aj získavanie financií na aktivity Centra OVP a spoluprácu školy so zamestnávateľmi v príslušných odboroch vzdelávania.

Škola, ako žiadateľ o udelenie súhlasu organizácie s používaním označenia Centrum OVP predkladá projekt, ktorý je vypracovaný na základe oslovenia alebo zverejnenia výzvy organizáciou.

Odporúča sa rozdeliť proces získavania súhlasu s používaním označenia Centrum OVP do dvoch fáz:

1. V prvej fáze škola predloží plán činnosti a správu o plnení kritérií odbornému garantovi Centra OVP, ktorého určí organizácia. Odborným garantom môže byť združenie zamestnávateľov, cech, vysoká škola, regionálna kancelária organizácie a pod.. Odborný garant pre odbor vzdelávania môže byť určený aj mapou vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania určenou stavovskými a profesijnými organizáciami s vecnou pôsobnosťou k odborom vzdelávania. Odborný garant na základe oboznámenia sa s činnosťou školy a po vykonaní návštevy školy vydá pozitívne alebo negatívne vyjadrenie k činnosti školy.
2. V prípade pozitívneho vyjadrenia odborného garanta pokračuje škola v druhej fáze, ktorou je spracovanie projektu a žiadosti o oprávnenie školy používať označenie centrum OVP.

V prípade negatívneho vyjadrenia odborného garanta škola vypracuje plán skvalitnenia činnosti školy na obdobie minimálne jedného školského roka. Pri skvalitňovaní činnosti školy spolupracuje škola s odborným garantom až do doby získania pozitívneho vyjadrenia odborného garanta k označeniu školy ako Centrum OVP.

Projekt posudzuje komisia zriadená organizáciou, v zmysle štatútu a rokovacieho poriadku odbornej komisie pre udelenie možnosti školy používať označenie Centrum OVP. Komisia vykoná kontrolu na mieste za účelom zistenia súladu skutočného vzťahu s predloženým projektom v zmysle rokovacieho poriadku komisie.

Projekt sa predkladá pre navrhované učebné a študijné odbory Centra odborného vzdelávania a prípravy OVP v súlade s charakteristikou Centra OVP uvedenou v žiadosti školy. Projekt tvorí:

- a) žiadosť o súhlas používať označenie Centrum OVP (ďalej len „žiadosť“),
- b) informácia žiadateľa o plnení kritérií pre označenie Centrum OVP, vrátane príloh alebo podporných dokumentov na preukázanie plnenia kritérií pre označenie Centrum OVP (ďalej len „správa“),
- c) plán činnosti Centra OVP na najbližší školský rok.

V žiadosti musia byť uvedené identifikačné údaje školy:

- a) názov,
- b) sídlo,
- c) IČO,
- d) zriaďovateľ školy,
- e) štatutárny zástupca školy,
- f) zameranie školy – učebné odbory, študijné odbory,
- g) percentuálny podiel študijných a učebných odborov profilovaných podľa zamerania školy,
- h) počet žiakov v príslušnom a predchádzajúcom školskom roku,
- i) počet absolventov v príslušnom a predchádzajúcom školskom roku,
- j) návrh charakteristiky Centra OVP vyjadrujúcej jeho odborné zameranie vo vzťahu k učebným a študijným odborom zodpovedajúcim aktivitám Centra OVP.

Škola predkladá organizácii správu o plnení kritérií, ktorá obsahuje informácie ku všetkým kritériám pre získanie súhlasu pre používanie označenia školy Centrum OVP. Súčasťou správy sú aj prílohy a podporné dokumenty na preukázanie plnenia kritérií. Správu spracuje škola v štruktúre zodpovedajúcej hodnotiacim štandardom a im prislúchajúcim hodnotiacim kritériám, ktoré sú zadané v Metodike hodnotiacich štandardov Centra OVP.

K projektu škola ďalej predloží:

- a) súhlasné stanovisko zriaďovateľa školy,
- b) odporúčanie odborného garanta,
- c) stanovisko Rady školy,

- d) stanovisko Krajskej rady pre odborné vzdelávanie a prípravu, pod ktorú škola vo svojej územnej pôsobnosti prináleží,
- e) plán rozvoja a finančné zdroje na realizáciu projektu aktivít Centra OVP.

Rozhodnutie o udelení súhlasu s používaním označenia Centrum OVP vydáva organizácia na dobu neurčitú s pôsobnosťou na celom území Slovenskej republiky.

O zániku oprávnenia školy používať označenie Centrum OVP môže rozhodnúť organizácia na základe:

- a) návrhu školy, ktorá používa označenie Centrum OVP,
- b) návrhu zriaďovateľa školy, ktorá používa označenie Centrum OVP,
- c) pri treťom hodnotení činnosti Centra OVP stupňom „vyhovujúci stav“ podľa podmienok organizácie,
- d) pri opakovanom alebo dlhodobom porušovaní kritérií uvedených v podmienkach a kritériách pre používanie označenia Centrum OVP.

Ak vedenie školy rozhodne o vypracovaní projektu pre podanie žiadosti o udelenie súhlasu s používaním označenia Centrum OVP, musí zároveň poskytnúť súčinnosť a podporu pri všetkých krokoch overovania spôsobilosti školy používať označenie Centrum OVP. Projekt musí obsahovať informácie potrebné k vyhodnoteniu plnenia kritérií pre hodnotenia činnosti školy, ktoré bude posudzovať odborná komisia organizácie pre udeľovanie oprávnenia k používaniu označenia Centrum OVP.

3. Ciele a úlohy Centra OVP

Hlavné ciele Centra OVP sú:

- a) zabezpečenie odborného vzdelávania a prípravy pre výkon daného povolania a odborných činností,
- b) zabezpečenie odborného vzdelávania a prípravy na základe požiadaviek zamestnávateľov.

Hlavné úlohy Centra OVP sú najmä:

- a) odborné vzdelávanie a príprava žiakov na výkon povolania a odborných činností v stredných odborných školách s dôrazom na kvalitu výučby a uplatnenie absolventov na trhu práce,
- b) spolupráca so zamestnávateľmi v oblasti inovácie obsahu odborného vzdelávania a OVP podľa požiadaviek zamestnávateľov,
- c) odborné vzdelávanie a príprava žiakov v systéme duálneho vzdelávania,
- d) výkon praktického vyučovania na pracovisku zamestnávateľa,
- e) inovačné odborné vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov školy,

- f) celoživotne vzdelávanie pre potreby trhu práce (napr. kurzy odbornej spôsobilosti, rekvalifikačné vzdelávanie, kurzy pre špecifické odborné zručnosti a iné),
- g) tvorba a aktualizácia nových školských vzdelávacích programov, inovácie obsahu vzdelávacích programov škôl,
- h) medzinárodná spolupráca,
- i) poradenské a servisné služby zodpovedajú zameraniu školy,
- j) tvorba odborných učebných textov,
- k) spolupráca so základnými školami, najmä v oblasti kariérového poradenstva a propagácie odborného vzdelávania a prípravy v SDV (napr. formou vedenia záujmových krúžkov v spolupráci so SOŠ, zabezpečovania exkurzií u zamestnávateľov, organizovania dní otvorených dverí, prezentácie povolání v Talent centre alebo priamo na základných školách),
- l) spolupráca so zamestnávateľmi pri ukončovaní štúdia alebo skúškach na overenie odbornej spôsobilosti (účasť skúšajúcich zástupcov zamestnávateľov pri ukončovaní štúdia, účasť zamestnávateľov pri prijímacom konaní a pod..),
- m) motivovanie a oceňovanie aktivít žiakov (prezentácie prác žiakov na rôznych podujatiach, poskytovanie podnikových štipendií zamestnávateľmi, organizovanie voľného času pre žiakov formou mimoškolskej činnosti v spolupráci so zamestnávateľmi),
- n) ďalšie aktivity a činnosti, ktoré súvisia s rozvojom a činnosťou Centra OVP.

Ciele a úlohy Centra OVP možno odvodiť aj od kritérií hodnotenia činnosti školy, ktoré určuje organizácia projekt pre overenie spôsobilosti školy používanie označenie školy Centrum OVP.

Kritéria hodnotenia činnosti školy, ktoré môže posudzovať odborná komisia sú:

1. Poskytované odborné vzdelávanie a príprava:
 - 1.1. podiel žiakov v študijných odboroch a v učebných odboroch, ktoré sú predmetom hodnotenia činnosti školy a zodpovedajú zameraniu Centra OVP,
 - 1.2. podiel žiakov v odbore štúdia zodpovedajúcom odbornému zameraniu Centra OVP označenému zodpovedajúcou charakteristikou.
2. Pôsobnosť školy:
 - 2.1. nadregionálna pôsobnosť,
 - 2.2. regionálna tradícia s nadväznosťou na súčasnú činnosť,
 - 2.3. analýzy a prognózy o vývoji trhu práce.
3. Vybavenosť pre daný odbor:
 - 3.1. celkový stav učební všeobecného teoretického vyučovania,
 - 3.2. celkový stav učební odborného teoretického vyučovania,
 - 3.3. celkový stav dielní praktického vyučovania,
 - 3.4. kapacity školy a jej naplnenosť,
 - 3.5. súčasti školy - školský internát a školská jedáleň.
4. Partnerská a iná činnosť:

- 4.1. spolupráca so zväzmi, stavovskými a profesijnými organizáciami a zamestnávateľmi,
 - 4.2. spolupráca s vysokými školami,
 - 4.3. spolupráca so základnými školami,
 - 4.4. informovanosť a prehľad o aktuálnych požiadavkách trhu práce v danej oblasti,
 - 4.5. sledovanie uplatnenia absolventov na trhu práce a percentuálneho podielu absolventov umiestnených v danom odbore na trhu práce,
 - 4.6. realizácia národných a medzinárodných partnerstiev,
 - 4.7. podnikateľská činnosť školy.
5. Kvalita výučby:
- 1.1. výsledky monitorovania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania vykonaných ŠŠI,
 - 1.2. schopnosť implementovať novinky z praxe do vzdelávacieho programu školy,
 - 1.3. vysoká odbornosť a kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov,
 - 1.4. ponuka akreditovaných vzdelávacích programov celoživotného vzdelávania,
 - 1.5. výsledky z celoslovenských kôl súťaží predmetových olympiád a výsledkov medzinárodných kôl súťaží alebo predmetových olympiád,
 - 1.6. certifikát IES.
6. Motivácia žiakov ZŠ a ich získavanie pre OVP a SDV:
- 6.1. dobrá spolupráca s dualpointom a talent centrom a so základnými školami v oblasti kariérového poradenstva a propagácie odborného vzdelávania a prípravy, SDV a profesijného sprevádzania žiakov,
 - 6.2. rôzne formy realizácie získavania žiakov pre OVP a SDV.
7. Motivácia žiakov stredných odborných škôl:
- 7.1. organizovanie prezentácií odborných zručností (súťaže, výstavy ...),
 - 7.2. mimoškolská činnosť.
8. Učebnice a učebné texty:
- 8.1. používanie učebníc predpísaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a odporúčaných SaPO,
 - 8.2. príprava a uplatňovanie vlastných odborných textov a prezentácií vo výučbe.
9. Praktické vyučovanie žiakov:
- 9.1. v dielni školy,
 - 9.2. na pracovisku praktického vyučovania (systém duálneho vzdelávania),
 - 9.3. na pracovisku zamestnávateľa (systém školského vzdelávania).
10. Ďalšie vzdelávanie odborných učiteľov a majstrov odbornej výchovy.
11. Maturitné skúšky a záverečné skúšky:

- 11.1. výsledky hodnotenia externej časti MS a písomnej formy internej časti MS,
- 11.2. výsledky teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky MS, absolventskej skúšky a záverečnej skúšky,
- 11.3. účasť zamestnávateľov na ukončovaní štúdia.

12. Marketing:

- 12.1. marketingový plán,
- 12.2. propagácia školy.

4. Spolupráca Centra OVP s externými partnermi

Činnosti Centra OVP sú okrem samotného odborného vzdelávania a prípravy žiakov na povolanie zamerané najmä na spoluprácu s partnermi z externého prostredia. Partnermi Centra OVP sú právnické a fyzické osoby, ktorých vzťah k Centru OVP vychádza z ich postavenie v procesoch, ktoré zodpovedajú vykonávaným činnostiam Centra OVP. Možno ich členiť podľa ich pozície v rámci aktivít Centra OVP a podľa vzťahov medzi nimi smerujúcimi k dosahovania cieľov Centra OVP.

Spoluprácu Centra OVP s partnermi môžeme označiť najmä ako:

- spoluprácu stavovskými a profesijnými organizáciami a so združeniami zamestnávateľov,
- spoluprácu so zamestnávateľmi v rámci verejného a súkromného sektora,
- spoluprácu s Dual pointom a s talent centrom,
- spoluprácu so základnými školami,
- spoluprácu so strednými odbornými školami,
- spoluprácu s vysokými školami,
- spoluprácu s inštitúciami rezortu práce,
- spoluprácu v rámci realizácie medzinárodných partnerstiev,
- spoluprácu so zriaďovateľom školy,
- spoluprácu s obchodnými partnermi v rámci podnikateľskej činnosti,
- spoluprácu so záujmovými združeniami.

Vytvorené vzťahy môžu mať charakter dohody alebo zmluvy o spolupráci, alebo sú postavené na základe partnerských vzťahov odvíjajúcich sa napríklad z členstva školy v združení zamestnávateľov. Vzťahy v rozsahu praktického vyučovania môžu mať formu zmluvy o duálnom vzdelávaní alebo zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania. Obsah týchto zmlúv upravuje zákon o odbornom vzdelávaní a príprave. Partnerské vzťahy môžu mať aj neformálny charakter, ktorý nie je upravený v písomnej forme.

Môže ísť napríklad aj o vzťahy, ktoré vznikli v rámci oslošovania žiakov základných škôl, v rámci mimoškolskej záujmovej činnosti pre žiakov základných škôl, ktorú lektorovali zamestnanci školy alebo partnerského zamestnávateľa ale aj o vzťahy, ktoré sprostredkovali rodičia žiakov školy.

Nezanedbateľnú úlohu v nadväzovaní vzťahov Centra OVP s partnermi má aj aktivita absolventov školy. Absolventi, ktorí pokračujú v štúdiu na vysokej škole rovnakého alebo obdobného zamerania ako má škola, sú často sprostredkovateľmi spolupráce Centra OVP s vysokými školami. Najväčší prínos pre nadväzovanie kontaktov majú absolventi školy, ktorí po absolvovaní vysokoškolského štúdia pracujú na riadiacich pozíciách zamestnávateľov s predmetom činnosti zodpovedajúcim zameraniu školy.

Netreba zabúdať aj na dôležitú úlohu absolventov školy, ktorí sa vrátili do školy ako jej zamestnanci a absolventov duálneho vzdelávania, ktorí sa zamestnali u zamestnávateľa, s ktorým mali uzatvorenú učebnú zmluvu. Práve títo absolventi sú pri ich zapojení do aktivít Centra OVP a ich správnej motivácií nenahraditeľným spojovacím článkom medzi Centrom OVP a jeho partnermi.

Jednou z hlavných aktivít spolupráce Centra OVP je aktívna komunikácia so zamestnávateľmi, nadväzovanie a rozvíjanie kontaktov so zástupcami zamestnávateľov, ktorí majú vo svojej kompetencii rozvoj ľudských zdrojov a následná popularizáciu výsledkov činnosti Centra OVP aplikovateľných u zamestnávateľov.

Zameranie spolupráce Centra OVP s jej partnermi môže mať nasledovný obsah:

- organizácia workshopov napríklad na témy: vízie odborného vzdelávania a prípravy, systém duálneho vzdelávania, nové povolania a odbory štúdia, profil absolventa odborného vzdelávania, vedomosti a zručnosti požadované zamestnávateľmi,
- návrhy na zmeny obsahu štátnych vzdelávacích programov alebo zmeny školských vzdelávacích programov,
- kariérne poradenstvo pre žiakov ZŠ smerované na odbory štúdia požadované zamestnávateľmi, organizácia spoločných náborov žiakov ZŠ,
- praktické vyučovanie žiakov školy u zamestnávateľa,
- účasť zástupcov zamestnávateľa na ukončovaní štúdia,
- rozvoj systému duálne vzdelávanie,
- profesijná príprava žiakov ZŠ zameraná na technické vzdelávanie v Centre OVP a profesijná orientácia žiakov,
- exkurzie pre odborných pedagógov a žiakov SŠ u zamestnávateľov,
- odborné stáže pre odborných učiteľov a majstrov odbornej výchovy u zamestnávateľov,
- inovačné vzdelávanie odborných učiteľov a majstrov odbornej výchovy pracovníkmi zamestnávateľa,
- celoživotné vzdelávanie pre zamestnancov zamestnávateľov v Centre OVP,
- zmluvné využívanie materiálno-technického zabezpečenia v odbornom vzdelávaní získané od zamestnávateľa na základe zmluvnej spolupráce,
- príprava inštruktorov praktického vyučovania,
- tvorba učebných textov, učebníc a učebných pomôcok,
- transfer inovácií do obsahu odborného vzdelávania,
- organizácia odborných súťaží žiakov zameraných najmä na zručnosti žiakov,
- príprava žiakov na vysokoškolské štúdium,
- realizácia skúšok odbornej spôsobilosti,

- o spoločná certifikácia odborných učiteľov, majstrov odbornej výchovy a inštruktorov praktického vyučovania.

Na základe skúsenosti z praxe je potrebné, aby pri nadväzovaní spolupráce bolo práve Centrum OVP aktívnym partnerom a to predovšetkým jeho riadiaci pracovníci. Nadväzovanie spolupráce má mať charakter ponuky, ktorá má zahŕňať tak obsah spolupráce ako aj rozsah participácie partnerov na spoločnej činnosti a najmä spoločné ciele, ktoré sa chcú dosiahnuť. Základným pravidlom spolupráce je výhodnosť spolupráce pre všetkých jej partnerov.

5. Organizačné útvary Centra OVP

Vychádzajúc zo štandardných modelov organizačnej štruktúry podnikov možno organizáciu školy ako Centra OVP rozdeliť na päť základných súčastí, z ktorých každá ovplyvňuje dosahovanie cieľov Centra OVP. Sú to filozofia, strategický vrchol, technoštruktúra, podporné sily a operačné jadro.

Jednotlivé časti školy vykonávajúce činnosť Centra OVP, podľa tohto modelu organizačnej štruktúry, sú:

Filozofia - zdieľané hodnoty, vízie a kultúra Centra OVP.

Zdieľané hodnoty zodpovedajú organizačnej kultúre v užšom zmysle sú hodnoty zdieľané v škole väčšinou jej zamestnancov.

Vízia je predstava budúceho cieľového stavu a má podobu jednoduchého popisu jeho podoby a ideálneho stavu, ktorého chce škola svojou stratégiou dosiahnuť.

Organizačná kultúra zahŕňa artefakty, hodnoty a normy, idey a inštitúcie.

Strategický vrchol - vrcholové vedenie Centra OVP stanovujúce stratégiu, ciele a pod..

Spoločná stratégia je hierarchicky najvyššie postavený strategický plán školy, ktorý definuje spoločné ciele a spôsoby ich dosiahnutia v rámci strategického riadenia.

Ciele popisujú žiadané cieľové stavy, ktoré chce škola, jej organizačný útvar, skupina alebo pracovný tím alebo jednotliviec dosiahnuť v určitej oblasti.

Stredná úroveň – stredná úroveň vedenia zaisťujúca vertikálnu komunikáciu a vzťahy s dodávateľmi a klientmi.

Riadenie je jednou zo základných manažérskych funkcií (aktivít) vo všetkých zásadných častiach koncepcií. Koncept riadenia kladie dôraz na úlohu manažéra v riadení ľudí. Oproti tradičným prístupom je tento typ riadenia založený na postavení vízie a aktívnom zapájaní ľudí do procesu jej naplňania aj pomocou metód ako je motivácia či prenos kompetencií (splnomocnenie), pre ktoré je charakteristická väčšia právomoc i zodpovednosť pracovníkov.

Technoštruktúra - odborníci zodpovední za vývoj, inovácie, procesy, marketing a pod..

Inovácia znamená zdokonalenie. Najčastejšie hovoríme o týchto typoch inovácií: inovácia produktu alebo služby, inovácia procesu, organizačné inovácie, marketingové inovácie. V škole je to najmä inovácia vzdelávacích programov, inovácia materiálno-technického a priestorového zabezpečenia a pod..

Marketing je pojem, ktorým sa označujú činnosti, procesy a metódy usmerňovania a aktívneho ovplyvňovania činností organizácie (obchodných a iných aktivít organizácie) podľa potrieb trhu.

Podporné sily - odborníci zodpovední za ľudské zdroje, financie, vedomosti, majetok a pod..

Personalistika a ľudské zdroje je oblasť procesov v škole, ktorá sa zaoberá riadením a rozvojom ľudských zdrojov. Zahŕňa celý rad postupov a rôznych metód riadenia pre riadenie ľudských zdrojov a pre prácu s ľuďmi v škole - od získavania pracovníkov, uzatvorenie pracovnej zmluvy až po vyplácanie miezd. V praxi sa používajú aj ďalšie pojmy, ako je personálne riadenie alebo riadenie a rozvoj ľudských zdrojov.

V oblasti ekonomiky a financií sa stretávame s pojмами ako metódy riadenia, rôzne analytické techniky, ukazovatele a štandardy, ktoré napomáhajú pri riadení financií v škole v rámci celého ich životného cyklu.

Vedomosti predstavujú jeden typ zdrojov, resp. vstupov v rámci produkčného procesu.

Majetok Centra OVP je pojem, ktorý označuje aktíva školy ako aj jej hospodárske prostriedky. Majetok školy je súhrn prostriedkov, ktoré škola využíva pri svojej vzdelávacej a hospodárskej činnosti.

Operačné jadro - zaisťuje prevádzku školy a výrobnú činnosť.

Pod výrobou rozumieme každú činnosť, ktorá tvorí hodnotu. Výroba zahŕňa všetky hospodárske činnosti spojené so zaistením výrobkov a služieb. Podstatou výroby je postupný proces premeny vstupov (zdrojov) na výstupy (produkty, t.j. hmotné výrobky alebo nehmotné služby) - produkčný proces. Výroba úzko súvisí s plánovaním, logistikou a oblasťou riadenia kvality.

Podľa obvyklého postupu sa architektúra **organizácie skladá z mäkkých a tvrdých prvkov**.

Tvrde prvky tvoria pracovné miesta zoskupené do formálnej organizačnej štruktúry a procesné usporiadanie organizácie ako ciele a postupnosť logicky nadväzujúcich činností.

Mäkké prvky tvorí neformálna organizačná štruktúra (sociálna sieť), ľudské zdroje (ľudský kapitál) a organizačná kultúra (v užšom poňatí).

Spojovacím a riadiacim prvkom je stratégia organizácie, ktorá zahŕňa víziu, poslanie a strategické ciele a naznačujúce spôsoby ich dosiahnutia. Dôležitým prvkom stratégie a architektúry organizácie sú zdieľané hodnoty, ktoré usmerňujú a korigujú správanie zamestnancov žiaducim smerom.

Centrum OVP je vzdelávacia organizácia, ktorej hlavnou činnosťou je odborné vzdelávanie a príprava žiakov na povolanie.

Vzdelávanie je cielene organizovaný a realizovaný proces výchovného a vzdelávacieho pôsobenia a učenia zameraného na rozvoj žiaka v súlade s jeho predpokladmi a podnetmi, ktoré stimulujú jeho vlastnú snahu stať sa harmonickou osobnosťou. Odborné vzdelávanie sa uskutočňuje vo zvolenom odbore vzdelávania.

Odborom vzdelávania je ucelená forma vzdelávania v oblasti poznania, ktorá môže byť predmetom výchovy a vzdelávania, určená konkrétnymi cieľmi vzdelávania, vymedzeným obsahom, rozsahom vedomostí, schopností, zručností a dĺžkou vzdelávania a stupňom vzdelania, ktoré

poskytuje. Odborným vzdelávaním má žiak dosiahnuť kompetencie, ktoré sú požadované zamestnávateľmi na výkon daného povolania.

Kompetenciou absolventa vzdelávania je preukázaná schopnosť využívať vedomosti, zručnosti, postoje, hodnotovú orientáciu a iné spôsobilosti na predvedenie a vykonávanie funkcií podľa daných štandardov v práci, pri štúdiu, v osobnom a odbornom rozvoji jedinca a pri jeho aktívnom zapojení sa do spoločnosti, v budúcom uplatnení sa v pracovnom a mimopracovnom živote a pre jeho ďalšie vzdelávanie.

Vzdelávanie v Centre OVP uskutočňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí sa členia podľa kariérových pozícií pedagogických zamestnancov na:

- učiteľ všeobecnovzdelávacích predmetov,
- učiteľ odborných predmetov,
- majster odbornej výchovy,
- učiteľ odbornej praxe,
- vychovávateľ.

Pedagogickí zamestnanci Centra OVP vykonávajú aj špeciálne činnosti, podľa ktorých sa označuje ich pôsobenie v Centre OVP:

- triedny učiteľ,
- výchovný poradca,
- kariérový poradca,
- uvádzajúci pedagogický zamestnanec,
- vedúci predmetovej komisie alebo vzdelávacej oblasti, vedúci metodického združenia alebo vedúci študijného alebo učebného odboru,
- iný, ktorý pôsobí napríklad ako poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie, koordinátor duálneho vzdelávania a pod..

Pedagogickí zamestnanci Centra OVP vykonávajú aj riadiace činnosti, podľa ktorých sa členia na:

- riaditeľ,
- zástupca riaditeľa,
- hlavný majster odbornej výchovy,
- vedúci vychovávateľ,
- vedúci odborného útvaru,
- ďalší pedagogický zamestnanec určený riadiacou činnosťou v zmysle zákonníka práce.

S procesom vzdelávania sú spojené aj nepedagogické činnosti uskutočňované v objektoch Centra OVP. Ich výkon zabezpečujú nepedagogickí zamestnanci Centra OVP.

Nepedagogické činnosti Centra OVP sú:

- správa budov (evidencia, energie, opravy a udržiavanie, upratovanie, deratizácia a dezinfekcia, zmluvné vzťahy a pod.),
- správa hnuiteľného majetku (evidencia, nákup, predaj a pod., opravy a udržiavanie, sťahovanie, zmluvné vzťahy, a pod.),
- ekonomické činnosti (rozpočtovanie, finančné a účtovné činnosti, zmluvné vzťahy, personalistika, a pod.),
- administratívne činnosti (školská administratíva, administrácia organizácie, korešpondencia, archivácia a pod.),
- špeciálne činnosti ako bezpečnosť práce, ochrana pred požiarom, starostlivosť o výhradné technické zariadenia a pod.,
- výrobná činnosť vykonávaná ako súčasť hlavnej činnosti alebo ako podnikateľská činnosť (výroba tovarov, poskytovanie služieb).

Nepedagogické činnosti vykonávajú nepedagogickí zamestnanci. Pracovné pozície nepedagogických zamestnancov sa členia podľa charakteru vykonávaných činností na:

- pozície pre činnosti s prevahou duševnej činnosti,
- pozície pre činnosti remeselné, manuálne alebo manipulačné s prevahou fyzickej práce.

Nepedagogickí zamestnanci vykonávajú aj riadiace činnosti, podľa ktorých sa môžu v závislosti od organizačnej schémy prijatej Centrom OVP členiť na:

- riaditeľ určeného úseku alebo činnosti,
- vedúci úseku, odboru a pod.
- vedúci pracoviska, oddelenia a pod.

Legislatíva upravujúcu činnosť školy ako vzdelávacej organizácie neurčuje v prípade nepedagogických zamestnancov označenie pracovných pozícií v organizačnej štruktúre a preto je označenie riadiacich činností vykonávaných nepedagogickými zamestnancami na rozhodnutí vedenia školy.

Vychádzajúc z vyššie uvedených pracovných pozícií a činností, ktoré škola ako Centrum OVP uskutočňuje, možno zdefinovať činnosti potrebné na správne fungovanie Centra OVP nasledovne:

- teoretické vyučovanie,
- praktické vyučovanie,
- výchova mimo vyučovania,
- celoživotné vzdelávanie,
- vedenie školy,
- ekonomické činnosti,
- technické činnosti,
- hospodárske činnosti,
- ubytovacie činnosti,

- stravovacie činnosti,
- výrobné činnosti,
- poradenské činnosti,
- marketingové činnosti,
- medzinárodná spolupráca,
- výskumno-vývojové činnosti,
- a pod.

Zoskupenie činností, zamestnancov a pracovísk do organizačných útvarov teda prvkov organizačnej štruktúry Centra OVP:

- úsek vedenia školy,
- úsek teoretického vyučovania,
- úsek praktického vyučovania,
- úsek výrobnej činnosti,
- školský internát,
- školská jedáleň,
- úsek ekonomických činností,
- úsek hospodárskych činností,
- úsek technických činností,
- úsek rozvoja systému duálneho vzdelávania,
- úsek medzinárodnej spolupráce,
- úsek poradenských činností,
- úsek výskumno-vývojovej činnosti,

Zoskupenie úsekov a jednotlivých činností do jednotlivých celkov, ktoré budú tvoriť organizačnú štruktúru Centra OVP je na rozhodnutí vedenia školy. Pri tomto rozhodovaní treba zohľadniť delegovanie právomoci a zodpovednosti na vedúceho tohto celku aj vo vzťahu k partnerom Centra OVP.

6. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie Centra OVP

Materiálno-technickým a priestorovým zabezpečením Centra OVP je vybavenie vyučovacieho procesu Centra OVP v súlade Normatívom materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre príslušný odbor vzdelávania. Normatív upravuje základné povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenia a odporúčané materiálno-technické a priestorové zabezpečenia v rozsahu teoretického a praktického vyučovania.

Vybavenosť v súlade s normatívom v rozsahu odporúčaného vybavenia je predpokladom pre strednú odbornú školu uchádzať sa o možnosť používať označenie Centrum OVP.

Obstarávanie a samotné financovanie nákupu materiálno-technického zabezpečenia Centra OVP sa riadi platnou legislatívou, ktorá upravuje hospodárenie škôl ako rozpočtových alebo príspevkových organizácií. Pre súkromné vzdelávacie zariadenia platí legislatíva upravujúca formu hospodárenia školy, o ktorej rozhodne jej zriaďovateľ.

7. Tvorba vzdelávacích programov

Výchova a vzdelávanie v školách sa uskutočňuje podľa výchovno-vzdelávacích programov.

Podľa vzdelávacích programov sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie, ktoré poskytuje príslušný stupeň vzdelania.

Vzdelávacie programy sa členia na:

- a) štátny vzdelávací program,
- b) školský vzdelávací program.

Štátne vzdelávacie programy vymedzujú povinný obsah výchovy a vzdelávania v školách definovaných školským zákonom na získanie kompetencií. Štátne vzdelávacie programy vydáva a zverejňuje ministerstvo školstva.

Štátne vzdelávacie programy pre odborné vzdelávanie s výnimkou zdravotníckych odborov vydáva ministerstvo školstva po dohode s príslušnou SaPO alebo .

Pre príslušný odbor vzdelávania je štátny vzdelávací program záväzný pre:

- a) vypracovanie školského vzdelávacieho programu,
- b) tvorbu a posudzovanie učebníc, učebných textov a pracovných zošitov,
- c) hodnotenie škôl a hodnotenie výsledkov dosiahnutých žiakmi.

Vzdelávací program alebo „kurikulum školy“ predstavuje komplexný program riešenia všeobecných a špecifických cieľov, obsahu, metód a foriem vzdelávacieho procesu, stratégií a metód hodnotenia, organizácie a riadenia vzdelávania. Vývoj vzdelávacích programov je otvoreným procesom plánovania, realizácie a hodnotenia inštitucionálneho vzdelávania a vyžaduje si rozhodovanie a praktické riešenie na úrovni štátu, školy a triedy.

Školský vzdelávací program je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v školách.

Školský vzdelávací program vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a v rade školy. Školský vzdelávací program pre odborné vzdelávanie prerokuje riaditeľ školy aj s fyzickými osobami alebo právnickými osobami, u ktorých sa žiaci bez učebnej zmluvy pripravujú na povolanie v rozsahu praktického vyučovania. V systéme duálneho vzdelávania vypracováva škola školský vzdelávací program v spolupráci so zamestnávateľom, s ktorým má uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní. Ak sa žiaci nepripravujú na povolanie v rozsahu praktického vyučovania u žiadneho zamestnávateľa, riaditeľ školy prerokuje školský vzdelávací program pre odborné vzdelávanie s príslušnou SaPO s vecnou pôsobnosťou k odboru vzdelávania, pre ktorý je školský vzdelávací program spracovaný.

Školský vzdelávací program musí byť vypracovaný v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania s príslušným štátnym vzdelávacím programom. Základným východiskom pre jeho spracovanie sú vzdelávacie štandardy uvedené v štátnom vzdelávacom programe.

Školský vzdelávací program obsahuje:

- a) názov vzdelávacieho programu,
- b) vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania,
- c) stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti,
- d) vlastné zameranie školy; v stredných odborných školách aj profil absolventa,
- e) dĺžku štúdia a formy výchovy a vzdelávania,
- f) učebné osnovy,
- g) učebný plán,
- h) vyučovací jazyk,
- i) spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní,
- j) personálne zabezpečenie,
- k) materiálno-technické a priestorové podmienky,
- l) podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní,
- m) vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov,
- n) vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy,
- o) požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov.

Školským vzdelávacím programom môže byť aj medzinárodný program, ktorý sa uskutočňuje po písomnom súhlase ministerstva školstva a je v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona.

Súlad školského vzdelávacieho programu so štátnym vzdelávacím programom, cieľmi a princípmi výchovy a vzdelávania ustanovenými týmto zákonom kontroluje Štátna školská inšpekcia.

Vzdelávacie štandardy pre žiakov sa členia na:

- a) výkonové štandardy, ktoré určujú kritériá úrovne zvládnutia vedomostí, zručností a schopností,
- b) obsahové štandardy, ktoré určujú rozsah požadovaných vedomostí a zručností.

Štandard je stupeň dokonalosti požadovaný pre určitý účel alebo akceptovaný model (vzor, norma, miera), s ktorým sú reálne objekty a procesy rovnakého druhu porovnávané alebo merané. Je to požadovaná a záväzná charakteristika kvantitatívnych alebo kvalitatívnych vlastností určitého objektu alebo javu. Je to miera (hranica), kedy je ešte možné výkon považovať za akceptovateľný.

Vzdelávacie výstupy sú ustanovenia o tom, čo žiak vie, chápe a je schopný urobiť, aby ukončil proces učenia. Ide o štruktúrovaný popis vedomosti, zručnosti a spôsobilosti (odborné, všeobecné) nevyhnutných pre výkon určitej pracovnej úlohy, činnosti alebo súboru činností v danom povolání alebo skupine príbuzných povolání. Vzdelávacie výstupy v oblasti OVP týkajúce sa získania, potvrdenia a uznania konkrétnej kvalifikácie (úplnej, čiastočnej) stanovené v profile absolventa označujeme ako kvalifikačný štandard. Každý vzdelávací výstup je vo svojej podstate výkonový štandard.

Kompetencia je preukázaná schopnosť využívať vedomosti, zručnosti, postoje, hodnotovú orientáciu, osobné, sociálne alebo metodologické schopnosti na predvedenie a vykonávanie funkcií podľa daných štandardov v práci, pri štúdiu, v osobnom a odbornom rozvoji jedinca a pri jeho

aktívnom zapojení sa do spoločnosti, v budúcom uplatnení sa v pracovnom a mimopracovnom živote a pre jeho ďalšie vzdelávanie. V ŠkVP majú byť upravené tieto kategórie kompetencií:

Kľúčové kompetencie, ktoré sú významnou a dôležitou kategóriou všeobecne integrujúcich, použiteľných a prenosných súborov vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje k svojmu osobnému naplneniu a rozvoju, aktívnemu občianstvu, sociálnemu začleneniu, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách na takej úrovni, aby si ich mohol ďalej rozvíjať, zachovávať a aktualizovať v rámci celoživotného vzdelávania. Vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie.

Všeobecné kompetencie sú základné kognitívne kompetencie, ktoré sa vyžadujú pre príbuzné skupiny povolání (napr. matematika, čítanie, písanie, riešenie problémov, sociálne, komunikatívne a interpersonálne kompetencie). Vymedzujú široký poznávací základ potrebný pre uplatnenie človeka v spoločnosti a v mimopracovnom živote. Vytvárajú predpoklad celoživotného vzdelávania a prispievajú k profesionalizácii a adaptabilite každého jedinca.

Odborné kompetencie sú kompetencie vyšpecifikované z profilov (štandardov) práce, tradičných a nových povolání. Sú to sociálne a komunikatívne kompetencie, strategické schopnosti pri kompetenciách založených na riešení problému pri zabezpečovaní úloh, organizačné kompetencie, iniciatívnosť a aktívnosť. Strategicky ovplyvňujú schopnosti absolventa uplatniť sa na trhu práce, prispôbovať sa jeho zmenám, samostatne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a angažovať sa vo svojej vlastnej práci a v spolupráci s inými ľuďmi.

Kvalifikácia je formálny výsledok procesu hodnotenia a validácie, ak kompetentný orgán rozhodne, že jednotlivec úspešne preukázal vzdelávací výstup podľa validného hodnotiaceho štandardu.

Vedomosti sú výsledkom osvojenia, zhromažďovania a prispôbovania informácií v priebehu vzdelávania alebo učenia sa. Je to súbor faktov, zásad, teórií a postupov, ktoré sa vzťahujú na oblasť štúdia a práce. V kontexte kvalifikácií sa vedomosti popisujú ako teoretické alebo faktické.

Zručnosti sú spôsobilosti uplatňovať a aplikovať vedomosti a využívať knowhow na zvládnutie rôznych úloh a riešenie problémov. V kontexte kvalifikácii sú zručnosti opísané ako kognitívne (napr. uplatnenie logického, kreatívneho alebo intuitívneho myslenia) a praktické (manuálna zručnosť, šikovnosť, pohotovosť a používanie metód, materiálov, prostriedkov, nástrojov a prístrojov).

Profil absolventa je kľúčovým východiskom pre školy, ktoré ho rozpracujú vo vlastných ŠkVP. Kompetencie musia spĺňať a pokrývať všetky požiadavky a potreby trhu práce a vzdelávania tak, aby absolvent po ukončení ŠkVP dosiahol konkrétnu kvalifikáciu – všeobecnú a odbornú. Táto časť programu je zásadným reformným obratom pri štruktúrovaní vzdelávania, ktorá si vyžaduje zmenu celkového prístupu k vzdelávaniu a učeniu sa tak zo strany učiteľa, ako aj žiaka. Ide o proces určenia požiadaviek v podobe výkonových štandardov. V OVP je stanovenie výkonových štandardov výsledkom aktívnej a úzkej spolupráce so zamestnávateľmi v danom odbore štúdia a prípravy. Vytvorením kompetenčného profilu sa v ŠVP sa definujú konkrétne požiadavky na kvalifikovaný

výkon (kvalifikačný štandard) pracovných činností v skupine príbuzných povolání (skupina študijných odborov), v ŠkVP sa určujú špecifické požiadavky výkonu absolventa ako potenciálnej pracovnej sily pre danú pracovnú pozíciu vo zvolenom povolaní (študijný alebo učebný odbor).

Rámcové učebné plány sú súčasťou štátnych vzdelávacích programov, obsahujú vzdelávacie oblasti a zoznam povinných a voliteľných vyučovacích predmetov s vymedzením najmenšieho počtu týždenných vyučovacích hodín v rámci celého vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti. Rámcové učebné plány určujú taktiež rozsah najväčšieho týždenného počtu vyučovacích hodín v príslušnom ročníku vzdelávacieho programu a počet hodín, ktoré môže škola použiť na svoje vlastné zameranie v rámci tvorby školského vzdelávacieho programu. Rámcové učebné plány sú záväzné pre vypracovanie učebných plánov príslušných školských vzdelávacích programov. Poznámky k rámcovým učebným plánom upravujú postup spracovania učebného plánu v školskom vzdelávacom programe, spôsobom použitia disponibilných hodín, postup určenia rozsahu praktického vyučovania formou odborného výcviku v triede, ktorej sa OVP uskutočňuje v systéme duálneho vzdelávania a ďalšie podmienky OVP upravené v ŠkVP.

Učebné plány sú súčasťou školských vzdelávacích programov a rozpracúvajú rámcové učebné plány štátneho vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov s určením celkového týždenného počtu vyučovacích hodín pre príslušný ročník školského vzdelávacieho programu.

Učebné osnovy sú súčasťou školských vzdelávacích programov. Vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu.

Jednotlivé školy vypracujú učebné osnovy najmenej v rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom príslušného štátneho vzdelávacieho programu. Rozsah úprav učebných plánov a vypracovanie učebných osnov musí byť v súlade s príslušným vzdelávacím štandardom.

Zamestnávateľ, stavovská organizácia a profesijná organizácia spolupracuje pri tvorbe školských vzdelávacích programov v systéme školského vzdelávania podľa potrieb stredných odborných škôl.

Tvorba školských vzdelávacích programov v systéme duálneho vzdelávania sa realizuje vždy v spolupráci so zmluvným zamestnávateľom.

Centrum OVP v rámci svojej partnerskej spolupráce aktívne zapája zamestnávateľov do tvorby profilu absolventa študijného alebo učebného odboru. Spoločne definujú odborné kompetencie absolventa ako aj obsahové štandardy vzdelávania. Formou spoločných pracovných stretnutí určia obsah vzdelávania vo forme učebných osnov. Zamestnávateľ môže aktívne vstupovať aj do tvorby učebného plánu daného odboru štúdia a to predovšetkým do nastavenia pomeru teoretického a praktického vyučovania.

8. Formy odborného vzdelávania

Odborné vzdelávanie v zmysle školského zákona sa uskutočňuje ako:

- o denná forma štúdia uskutočňovaná ako poldenná, celodenná, týždenná alebo nepretržitá,
- o externá forma štúdia uskutočňovaná ako večerná, diaľková alebo dištančná.

Vzdelávanie sa môže uskutočňovať aj formou individuálneho vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo podľa individuálneho učebného plánu.

Poldenné vzdelávanie je organizované len v dopoludňajších alebo len v odopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni.

Celodenné vzdelávanie je organizované v dopoludňajších aj v odopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni.

Týždenné vzdelávanie je výchova a vzdelávanie so zabezpečením ubytovania a stravovania.

Večerné vzdelávanie je organizované pravidelne niekoľkokrát v týždni v rozsahu 10 až 15 hodín týždenne.

Diaľkové vzdelávania je organizované spravidla raz týždenne v rozsahu šesť až sedem konzultačných hodín.

Dištančné vzdelávania je diaľkové vzdelávanie prostredníctvom korešpondencie, telekomunikačných médií a iných prostriedkov, pri ktorých spravidla nedochádza k priamym kontaktom medzi pedagogickým zamestnancom a samostatne študujúcim žiakom.

Odborné vzdelávanie sa uskutočňuje ako teoretické vzdelávanie a praktické vzdelávanie. Ich rozsah v týždenných vyučovacích hodinách určuje učebný plán, ktorý je súčasťou ŠKVP. V praxi sa uskutočňuje v pravidelných týždňových cykloch alebo dvojtýždňových cykloch, ktoré umožňujú spojenie týždenných vyučovacích hodín uvedených v učebných plánoch za dva týždne do jedného celku. Príkladom je dvojtýždňový cyklus OVP v študijnom odbore v SDV, ktorý sa skladá z týždňa teoretického vyučovania a týždňa praktického vyučovania.

Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách. Praktické vyučovanie vytvára predpoklady na výkon povolania a pracovných činností. Poskytuje žiakom najmä praktické zručnosti, návyky a získanie schopností nevyhnutných pre výkon povolania a pracovných činností.

Praktické vyučovanie formou odborného výcviku je odborné vzdelávanie a príprava žiakov, ktorým žiak získa oficiálne uznávanú kvalifikáciu, ktorá je viazaná na konkrétne povolanie. Praktické vyučovanie je zamerané na získanie konkrétnych vedomostí, zručností a postojov, ktoré sú vyžadované príslušnou odbornosťou.

Praktické vyučovanie sa môže uskutočňovať v troch formách ako:

- a) odborný výcvik,
- b) odborná prax,
- c) praktické cvičenie.

Odborný výcvik je odborný vyučovací predmet praktického vyučovania, ktorý sa uskutočňuje cvičnou prácou. Odborný výcvik skupinovú formou v dielni školy alebo u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania (systém duálneho vzdelávania) vyučuje pedagogický zamestnanec - majster

odbornej výchovy. Odborný výcvik individuálnou formou u zamestnávateľa vyučuje inštruktor a v SDV hlavný inštruktor alebo inštruktor – zamestnanec zamestnávateľa.

Odborná prax je odborný vyučovací predmet praktického vyučovania. Odborná prax sa podľa schválených vzdelávacích programov môže vykonávať aj v čase školských prázdnin. Odbornú prax skupinovú formou vyučuje pedagogický zamestnanec – učiteľ odbornej praxe alebo majster odbornej výchovy. Odbornú prax individuálnou formou u zamestnávateľa vyučuje inštruktor a v SDV hlavný inštruktor alebo inštruktor - zamestnanec.

Praktické cvičenia sú zamerané na overenie a prehĺbenie teoretických poznatkov, nácvik a získanie zručností pri technologických, technických, ekonomických, grafických a iných činnostiach. Praktické cvičenia vyučuje pedagogický zamestnanec - učiteľ odborných predmetov.

Pri skupinovej forme praktického vyučovania vyučuje praktické vyučovanie pedagogický zamestnanec na pozícii majster odbornej výchovy alebo v SDV hlavný inštruktor. Počet žiakov v skupine na 1 majstra odbornej výchovy a hlavného inštruktora určuje vyhláška o stredných školách pre každý odbor štúdia samostatne a pohybuje sa od 5 do 15 žiakov. Majster odbornej výchovy môže byť zamestnancom školy alebo zamestnávateľa.

Pri individuálnej forme praktického vyučovania vyučuje praktické vyučovanie zamestnanec zamestnávateľa alebo samostatne zárobkovo činná osoba na pozícii inštruktor praktického vyučovania. Jeden inštruktor môže mať pridelených v rámci praktického vyučovania maximálne 3 žiakov.

9. Overovanie vedomostí a zručností účastníkov vzdelávania

Výchova a vzdelávanie v rozsahu odborného vzdelávania v stredných odborných školách sa ukončuje:

- a) záverečnou skúškou,
- b) maturitnou skúškou,

Cieľom záverečnej skúšky je overenie vedomostí a zručností žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi štátneho vzdelávacieho programu a overenie, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností, na ktoré sa pripravujú.

Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí a zručností žiakov v rozsahu učiva určeného katalógom cieľových požiadaviek a overenie toho, ako sú žiaci pripravení používať získané kompetencie v ďalšom štúdiu alebo pri výkone povolání a odborných činností, na ktoré sa pripravujú.

Centrum OVP a zamestnávateľa spoločne určia podmienky ukončovania štúdia a dohodnú si účasť skúšajúceho zástupcu zamestnávateľa v skúšobnej komisii. Podmienky a témy na praktickú časť záverečnej alebo maturitnej skúšky určí škola a zamestnávateľ na základe spoločne určeného profilu absolventa a na základe zamestnávateľmi požadovaných vedomostí a zručností absolventa.

Účasť zástupcu zamestnávateľov určuje Metodika účasti zástupcov zamestnávateľov na záverečnej skúške, maturitnej skúške a absolventskej skúške.

Praktická časť záverečnej alebo maturitnej skúšky v systéme školského vzdelávania sa môže uskutočniť aj u zamestnávateľa, ktorý zabezpečoval praktické vyučovanie žiaka.

Praktická časť záverečnej alebo maturitnej skúšky v systéme duálneho vzdelávania sa uskutočňuje u zamestnávateľa, ktorý poskytoval praktické vyučovanie žiaka, ak sa škola a zamestnávateľ nedohodnú inak.

10. Plánovanie činnosti Centra OVP

Škola podľa podmienok pre používanie označenia Centrum OVP zostavuje pre každý školský rok plán činnosti Centra OVP, ktorý má obsahovať všetky činnosti, ktoré sú uvedené v podmienkach vydaných SaPO a ktoré zodpovedajú hodnotiacim štandardom a im prislúchajúcim hodnotiacim kritériám pre hodnotenie pôsobenia školy ako Centrum OVP odbornou komisiou stavovskej alebo profesijnej organizácie. Plán činnosti na aktuálny školský rok predkladá škola príslušnej SaPo vždy do konca októbra. Škola súčasne predkladá stavovskej alebo profesijnej organizácii aj vyhodnotenie plnenia plánu činnosti Centra OVP za predchádzajúci školský rok.

Plán činnosti sa odporúča prerokovať pred schválením riaditeľom školy v pedagogickej rade školy. Pred samotným prerokovaním plánu činnosti v pedagogickej rade sa odporúča postúpiť plán činnosti aj na pripomienkovanie predmetovým komisiám a členom rady školy. V záujme zabezpečenia podpory a súčinnosti pri plnení plánu činnosti sa odporúča postúpiť plán činnosti aj žiackej rade a rodičovskej rade školy.

Súčasne s prerokovaním plánu činnosti sa prerokuje aj plnenie plánu činnosti za predchádzajúce obdobie.

Plán činnosti Centra OVP sa môže členiť na jednotlivé kapitoly. Odporúčajú sa tieto kapitoly:

Východiská

Východiskom alebo zhrnutím podmienok pre činnosť Centra OVP je úvodná časť plánu činnosti, ktorá predstaví ciele a zámery Centra OVP na plánované obdobie. Východiská by mali poskytnúť prehľad kľúčových bodov plánu činnosti a zodpovednosti riadiacich zamestnancov a vyzdvihnúť dôležitosť činností Centra OVP pre rozvoj a zvyšovanie kvality školy.

Ciele a vízia

Táto časť plánu činnosti by mala prezentovať ciele, ktoré majú byť dosiahnuté v školskom roku. Súčasťou by malo byť stručné vysvetlenie, aké produkty a služby bude Centrum OVP poskytovať, komu by mali priniesť úžitok (ZŠ, dual point, talent centrum, iné SOŠ, zamestnávateľa, žiaci školy a pod.).

Služby a aktivity

Činnosti vykonávané Centrom OVP sú jednou z nosných tém plánu činnosti, nakoľko sa od nich odvíjajú ďalšie prvky Centra OVP, ako organizačná štruktúra, personálne, finančné, či priestorové zabezpečenie. Rovnako od rozsahu a kvality týchto služieb a aktivít závisí ďalšie fungovanie a udržateľnosť Centra OVP.

Úlohou Centra OVP je naštartovať, resp. zásadným spôsobom zefektívniť vzdelávacie procesy s ich súčasným prepojením na potreby zamestnávateľov.

Samozrejmom súčasťou služieb a aktivít Centra OVP sú aj výkony spojené s rozvojom systému duálneho vzdelávania ako napr. sprevádzanie zmluvných zamestnávateľov, spolupráca s dual pointom a talent centrom a pod..

V pláne činnosti musia byť tiež uvedené podrobnosti o službách (kto ich bude poskytovať, kedy a ako). Aktivity centra môžu byť rozdelené na interné a externé.

Vyhľadávanie nových poznatkov a informácií

Aktívne vyhľadávanie a identifikácia poznatkov a informácií je jednou z kľúčových aktivít Centra OVP. Ich aktívne vyhľadávanie výsledkov tvorí permanentnú časť činností Centra OVP. Je to zároveň jedna z najnáročnejších činností vzhľadom na široký rozsah zameraní Centra OVP. Bez získania poznatkov, informácií alebo bez identifikácie problémov z oblasti odborného vzdelávania a prípravy, nie je možné projektovať ciele a úlohy, ktorých dosahovaním a plnením dochádza k zvyšovaniu kvality odborného vzdelávania a prípravy.

Vzdelávanie

Vzdelávanie žiakov školy, odborných učiteľov, majstrov odbornej výchovy ale aj vzdelávanie externých účastníkov vzdelávania je kontinuálny proces.

Marketingová komunikácia výsledkov a vzťahy s verejnosťou

Marketingová komunikácia a vzťahy s verejnosťou zohrávajú kľúčovú úlohu v procese hľadania partnerov pre Centrum OVP. Môžu sa použiť rôzne nástroje marketingu, od reklamy a podpory predaja až po aktivity v rámci vzťahov s verejnosťou (PR). Všetky nástroje marketingu by mali byť rozvinuté a používané centrom priebežne a podľa potreby.

Podávanie projektov

Centrum OVP by malo mať snahu zúčastňovať sa na medzinárodných projektoch EÚ zameraných na oblasť vzdelávania, na kariérne poradenstvo, predprofesijnú prípravu žiakov ZŠ, propagáciu nedostatkových odborov vzdelávania, elektronizáciu vzdelávania a podobné oblasti spojené s odborným vzdelávaním. Proces skvalitňovania činnosti školy s označením Centrum OVP je dlhodobý a finančne náročný. Preto je potrebné venovať dostatok úsilia získaniu externých zdrojov financovania Centra OVP.

Organizačná štruktúra a personálne zabezpečenie

Plán činnosti môže obsahovať aj zmeny organizačnej štruktúry Centra OVP vo vzťahu k významným úlohám na plánované obdobie. V tejto časti plánu budú uvedené napríklad projektové tímy, osoby zodpovedné za riadenie projektov a čo bude ich úlohou. Príkladom môže byť tím na podporu rozvoja systému duálneho vzdelávania v regióne školy.

Operačný plán

Operačný plán by mal nastaviť procesy Centra OVP vo vzťahu k prijatým úlohám a môže obsahovať aj plánované zlepšenia činnosti Centra OVP.

Môže obsahovať:

- procesy, ktoré budú zavedené pre lepší manažment práce Centra OVP vrátane krízového manažmentu,
- informačné systémy pre manažment Centra OVP – aké informačné systémy sa budú využívať a akú budú mať funkcionality,
- informačné technológie – aké IT vybavenie bude k dispozícii pre činnosť Centra OVP,
- popis jednotlivých etáp fungovania Centra OVP v plánovanom období,
- popis spôsobu, akým bude Centrum OVP poskytovať svoje služby, ktoré služby bude poskytovať vo vlastnej réžii a ktoré budú sprostredkované,
- prehľad spoločností, organizácií a sietí, s ktorými bude Centrum OVP spolupracovať alebo plán ako sa bude spolupráca rozvíjať,
- plán rozvoja a vzdelávania zamestnancov.

Finančný plán

Pre vykonávanie činností Centra OVP je potrebné zabezpečiť nevyhnutné finančné zdroje. Pôjde najmä o financie na pokrytie ceny práce zamestnancov vykonávajúcich činnosti Centra OVP nad rozsah svojej pracovnej náplne, náklady na organizovanie workshopov, konferencií, informačných dní a pod. Súčasťou finančného plánu môže byť aj plánovaný rozpočet nákladov a tržieb v rozsahu činností Centra OVP mimo rozpočtu nákladov a tržieb týkajúcich sa hlavnej činnosti školy.

Riadenie kvality

Riadenie kvality je ucelený systém manažérstva kvality. Riadenie kvality je systémový prístup k manažmentu školy, ktorý má za cieľ neustále zvyšovanie hodnoty činnosti Centra OVP pre žiaka a zamestnávateľov. Je systémom vytvárania návrhov a neustálych zlepšovaní organizačných postupov a systémov. Systém riadenia kvality sa sústreďuje na manažovanie celého systému, a nielen na niektoré podsystémy, izolované procesy alebo úseky školy.

Plán činnosti Centra OVP sa zostavuje na aktuálny školský rok a predkladá sa príslušnej SaPo do 30. októbra spolu so správou o plnení plánu činnosti za predchádzajúci školský rok. Hodnotenie činnosti Centra OVP zo strany SaPO sa vykonáva v rozsahu kritérií skladby kritérií, ktoré hodnotí organizácia, ktorá rozhodla o oprávnení školy používať označenie Centrum OVP.

Odporúčania pre zostavovanie plánu činnosti v súlade so skladbou jednotlivých úloh Centra OVP podľa kritérií hodnotenia činnosti Centra OVP a podľa hodnotiacich štandardov Centra OVP:

Poskytovanie odborného vzdelávania a prípravy

- školské vzdelávacie programy (*uviesť aktuálny zoznam školských vzdelávacích programov – odbor štúdia, názov ŠkVP, dátum schválenia, dátum poslednej aktualizácie, zoznam zamestnávateľov, s ktorými bol prerokovaný/priložiť zápis z prerokovania/, priložiť kópiu učebného plánu vrátane poznámok k učebnému plánu*),
- podiel žiakov v študijných odboroch a v učebných odboroch, ktoré sú predmetom hodnotenia činnosti školy a zodpovedajú zameraniu Centra OVP,
- podiel žiakov v odbore štúdia zodpovedajúcom odbornému zameraniu Centra OVP označenému názvom odboru vzdelávania.

Pôsobnosť

- nadregionálna pôsobnosť (*uvedie sa aktuálna skladba žiakov v členení podľa odborov štúdia, podľa okresu trvalého bydliska a podľa samosprávneho kraja vo forme tabuľky alebo grafu*),
- regionálna tradícia s nadväznosťou na súčasnú činnosť (*uvedie sa stručná história školy obsahujúca pôvodné názvy školy, vyučované odbory štúdia, prepojenie na zamestnávateľov, procesy spájania alebo združovania škôl a pod., súčasný stav vyučovaných odborov a prepojenie na zamestnávateľov, plánované zmeny v tejto oblasti*).
- analýzy a prognózy o vývoji trhu práce (*stav žiakov v porovnaní s potrebami trhu práce*).

Vybavenosť pre daný odbor

- celkový stav učební všeobecného teoretického vyučovania (*uvedie sa stručne technický stav učební a stav vybavenia učební*),
- celkový stav učební odborného teoretického vyučovania (*uvedie sa stručne technický stav učební a stav vybavenia učební*),
- celkový stav dielni praktického vyučovania (*uvedie sa stručne technický stav učební a stav vybavenia učební*),
- kapacity školy a jej naplnenosť (*uvedie sa kapacita učební a aktuálny stav žiakov a využívania priestorov*),
- súčasti školy - školský internát a školská jedáleň (*ubytovacia kapacity celkom, počet izieb s ich lôžkovou kapacitou na 1 izbu, charakter príslušenstva – vlastné/spoločné, kategória ubytovania pre dospelých, spôsob zabezpečenia stravovania, stravovacia kapacita, rozsah stravovania a pod.*).

Partnerská a iná činnosť

- spolupráca so zväzmi, stavovskými a profesijnými organizáciami a zamestnávateľmi (*zoznam spolupracujúcich organizácií, uviesť prípadné členstvo školy v organizáciách a členstvo v orgánoch týchto organizácií, formy spolupráce, zoznam spolupracujúcich zamestnávateľov, oblasť spolupráce*),
- spolupráca s dual pointom a talent centrom (*zoznam realizovaných aktivít*),
- spolupráca s vysokými školami (*zoznam VŠ, počet absolventov školy, ktorí študujú alebo ukončili štúdium na spolupracujúcej VŠ, formy spolupráce*),
- spolupráca so základnými školami (*zoznam ZŠ, formy spolupráce*),
- informovanosť a prehľad o aktuálnych požiadavkách trhu práce v danej oblasti (*prehľad požiadaviek zamestnávateľov na absolventov školy podľa odborov*),
- sledovanie uplatnenia absolventov na trhu práce a percentuálneho podielu absolventov umiestnených v danom odbore na trhu práce (*prehľad umiestnenia absolventov podľa odborov štúdia u zamestnávateľov podľa sektorov hospodárstva alebo iný spôsob*),

- realizácia národných a medzinárodných partnerstiev (*zoznam zapojenia školy do projektov v plánovanom období, počet zapojených žiakov a odborných pedagógov, formy spolupráce*),
- podnikateľská činnosť školy (*predmet podnikateľskej činnosti, prepočítaný počet zamestnancov zapojených do podnikateľskej činnosti, prepočítaný počet zamestnancov podieľajúcich sa na podnikateľskej činnosti popri svojej pracovnej činnosti – MOV a pod., objem tržieb z podnikateľskej činnosti, platiteľ DPH – áno/nie, počet zákazníkov, ak nie je vykonávaná podnikateľská činnosť, uviesť za aktivity v rozsahu vlastných tržieb*).

Kvalita výučby

- výsledky monitorovania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania vykonaných ŠŠI (v pláne sa neuvádza),
- schopnosť implementovať novinky z praxe do vzdelávacieho programu školy (zmeny, ktoré sa zavedú do vzdelávacieho programu),
- vysoká odbornosť a kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov (zoznam vzdelávacích akcií, odborných stáží, exkurzií, informačných dní, ktoré sú určené pre odborných učiteľov a majstrov odbornej výchovy),
- ponuka akreditovaných vzdelávacích programov celoživotného vzdelávania (zoznam kurzov, počet účastníkov, počet lektorov, ktorí sú odbornými učiteľmi alebo majstrami odbornej výchovy).
- výsledky z celoslovenských kôl súťaží predmetových olympiád a výsledkov medzinárodných kôl súťaží alebo predmetových olympiád (prehľad výsledkov súťaží, v pláne sa uvádza plán účasti na súťažiach),
- certifikát IES (uvedie sa hodnota priznaného ratingu IES a priloží sa kópia dokladu IES).

Motivácia žiakov ZŠ a ich nábor

- dobrá spolupráca so základnými školami a talent centrom v oblasti propagácie odborného vzdelávania a prípravy (*počet spolupracujúcich ZŠ a talent centier, formy spolupráce*),
- rôzne formy realizácie náborov (*počet nábor na ZŠ, dni otvorených dverí v škole, exkurzií u zamestnávateľov, záujmových činností pre žiakov ZŠ a iných akcií pre žiakov ZŠ*).

Motivácia žiakov stredných odborných škôl

- organizovanie prezentácií odborných zručností - súťaže, výstavy ... (*počet spolupracujúcich SOŠ, počet spoločných akcií, formy spolupráce, počet zapojených odborných učiteľov a majstrov odbornej výchovy*),
- mimoškolská činnosť (*počet akcií, zameranie mimoškolských činností, počet zapojených odborných učiteľov a majstrov odbornej výchovy*).

Učebnice a učebné texty

- používanie učebníc predpísaných ministerstvom školstva a odporúčaných organizáciou pre odborné predmety (*zoznam odborných učebníc a učebných textov s rokom vydania*),
- príprava a uplatňovanie vlastných odborných textov a prezentácií vo výučbe (*zoznam plánovanej tvorby odborných textov a iných učebných pomôcok*).

Praktické vyučovanie žiakov

- na pracovisku zamestnávateľa - systém školského vzdelávania (*zoznam uzatvorených zmlúv o poskytovaní praktického vyučovania v rozsahu počet žiakov, ktorí sa zúčastnia na praktickom vyučovaní, študijný odbor alebo učebný odbor, identifikačné údaje zamestnávateľa a identifikačné údaje pracoviska zamestnávateľa*),
- na pracovisku praktického vyučovania - systém duálneho vzdelávania (*zoznam uzatvorených zmlúv o duálnom vzdelávaní v rozsahu počet žiakov, ktorí sa zúčastnia na praktickom vyučovaní, študijný odbor alebo učebný odbor, identifikačné údaje zamestnávateľa a identifikačné údaje pracoviska praktického vyučovania*),

Ďalšie vzdelávanie odborných učiteľov a majstrov odbornej výchovy

(zoznam vzdelávania odborných učiteľov a majstrov odbornej výchovy vrátane zvyšovania kvalifikácie, formálne aj neformálne vzdelávanie, počet zapojených odborných učiteľov, počet zapojených majstrov odbornej výchovy, uviesť účasť zamestnávateľov na vzdelávaní pedagógov)

Maturitné skúšky a záverečné skúšky

- výsledky hodnotenia externej časti MS a písomnej formy internej časti MS (*uviesť výsledky zo správy o ukončení štúdia*),
- výsledky teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky MS, absolventskej skúšky a záverečnej skúšky (*uviesť výsledky zo správy o ukončení štúdia*),
- účasť zamestnávateľov na ukončení štúdia (*uviesť počet žiakov, ktorí absolvujú praktickú časť záverečnej skúšky u zamestnávateľov, uviesť počet zástupcov zamestnávateľov v skúšobných komisiách*).

Marketing a propagácia

- marketingový plán (*uvedie sa marketingový plán podporujúci dopyt po činnostiach Centra OVP*),
- propagácia školy (*uvedú sa všetky formy propagácie, ktoré Centrum OVP využije*).

Pozn.:

Stavovská a profesijná organizácia môže so školou dohodnúť aj iný spôsob predkladania plánu činnosti Centra OVP. Môže ísť napr. o plán činnosti v bodoch podľa štruktúry kritéria hodnotenia činnosti školy, ktorý nebude obsahovať kvantitatívne údaje. Plán činnosti a správu o plnení plánu činnosti môže SaPO prerokovať so školou v rámci obhliadky školy, v rámci ktorej sa zástupcovia

organizácie oboznámia so stavom priestorov, vybavením priestorov, výsledkami činnosti školy a s inými informáciami potrebnými pre vyhodnotenie plánu činnosti a správy o činnosti Centra OVP.

11. Propagácia Centra OVP

Pre zabezpečenie propagácie činnosti Centra OVP ako príklad načrtujeme niektoré postupy naznačujúce moderné ponímanie propagácie, ktoré vychádza z celkového trendu globalizácie a z rozširujúceho sa využívania internetu.

Aktivity v rámci vzťahov s verejnosťou - PR (public relations), sú techniky a nástroje, pomocou ktorých sa budujú a udržiavajú vzťahy s okolím. Cez tieto nástroje škola vníma postoje verejnosti a snaží sa ich ovplyvňovať. Tieto aktivity sú dôležitou zložkou sociálnej komunikácie a kontroly. Je to dlhodobá činnosť, ktorej súčasťou je poskytovanie informácií širokej odbornej aj laickej verejnosti a zároveň získanie spätnej väzby a ďalších informácií od okolia, verejnosti.

Na rozdiel od reklamy je dôležitým prvkom PR aktivít vzájomná komunikácia. Marketingová komunikácia Centra OVP môže okrem klasických metód vo väčšej miere využívať aj možnosti, ktoré sú dnes veľmi populárne, ako sú napríklad:

- blogy,
- sociálne siete,
- elektronický časopis.

Blogy

V poslednom čase sa blogy stávajú populárnou a finančne nenáročnou formou vzájomnej komunikácie s okolím, na rozdiel od webovej stránky, ktorá je skôr informačná s minimálnou mierou získania spätnej väzby. Blogy ponúkajú možnosť prezentovať aj jednotlivé výsledky školy s komerčným potenciálom a sú prepojené prostredníctvom odkazov tak so stránkami školy, ako aj stránkami aktivít Centra OVP. Blogy môžu prezentovať aj benefity v systéme duálneho vzdelávania, žiakov a zamestnávateľov v duálnom vzdelávaní, úspešných absolventov duálneho vzdelávania.

Sociálne siete

Výsledky Centra OVP sú prezentované aj pomocou sociálnych sietí. Facebook vytvára otvorený priestor pre komunikáciu medzi žiakmi, absolventmi školy, zamestnancami školy a pod. Profil Centra OVP na facebooku je otvorenou platformou, ktorá môže priniesť rad inovácií ale aj nových partnerov pre spoluprácu. Určite by sa mali využívať aj kanály na Youtube – najmä na prezentáciu súťaží, vzdelávacích akcií, workshopov, žiakov v duálnom vzdelávaní a pod.

Elektronický časopis

Vytvorenie časopisu Centra OVP v elektronickej podobe si žiada personálne kapacity, čas a finančné zdroje na motivovanie redakčného tímu. Na druhej strane ponúka silný nástroj na „propagáciu“ výsledkov a tvorbu mienky o škole, hlavne v súvislosti s propagáciou výsledkov Centra OVP v praxi. Vydávanie elektronického časopisu zameraného na spoluprácu centra s Dual pointom, talent centrom a s praxou je nevyhnutnou potrebou. Cieľovou skupinou časopisu sú nielen žiaci a zamestnanci školy ale najmä partneri Centra OVP. Potenciál elektronického časopisu je naozaj

veľký. Okrem distribúcie cez partnerov, či priamym zaslaním, odkaz na časopis na webstránkach školy môže byť napríklad aj súčasťou podpisu pri elektronickej emailovej komunikácii zamestnancov školy.

12. Marketing Centra OVP

Marketing je metóda, ktorá plánovite podporuje proces realizácie nápadov a ich úspešné uplatnenie na trhu. Marketing sa označuje ako identifikácia, zabezpečovanie, odhad i ovplyvňovanie dopytu po tovaroch a službách. Aby si škola zabezpečila trvalý dopyt na trhu po jej vzdelávacích aktivitách, musí pracovať s marketingovým plánom.

Plán marketingu a rozvoja obchodu popisuje špecifické činnosti, ktoré musí Centrum OVP realizovať na to, aby dokázalo úspešne ponúkať a predávať svoje produkty a služby. Jednotlivé produkty a služby si často vyžadujú špecifické metódy marketingu a predaja. Plán marketingu by mal tiež obsahovať informácie, čo chce Centrum OVP celkovo a v akom období dosiahnuť, kto budú klienti centra, akú má cenovú politiku a aké metódy oslošovania klientov a predaja chce využívať.

Marketingový plán Centra OVP by mal pozostávať z dvoch častí:

Interný marketing, ktorý vysvetľuje a propaguje činnosti a služby Centra OVP tak, aby zamestnanci školy, žiaci a ich rodičia vnímali a ocenili užitočnosť aktivít školy v postavení Centra OVP.

Externý marketing, ktorý zabezpečuje propagáciu aktivít centra (skúseností), výsledkov jeho činnosti a iných služieb pre zamestnávateľov a iné inštitúcie. Plán aktivít Centra OVP a prípadný plán predaja jeho výrobkov alebo služieb úzko súvisí s externým marketingom.

Úlohou interného marketingu je:

- propagovať činnosť školy ako Centrum OVP, ponuku jeho služieb pre zamestnancov a žiakov školy a podporovať záujem o zachovanie možnosti používať označenie centrum OVP,
- informovať zamestnancov školy o možnostiach spolupráce so zamestnávateľmi,
- informovať zamestnancov o trendoch, záujmoch, problémoch v sektore hospodárstva, ktorý zodpovedá obsahu odborného vzdelávania poskytovaného školou,
- informovať odborných pedagógov o zaujímavostiach z oblasti nových technológií,
- informovať o vlastných aktivitách (vrátane správ publikovaných v médiách) a vyzdvihovať úspechy centra,
- využívať rôzne médiá a iné prostriedky – vlastnú internetovú stránku, informačné letáky alebo brožúry o aktivitách Centra OVP v tlačenej a elektronickej forme, organizovať semináre, prezentácie, na ZŠ, dual pointe, talent centre, partnerských SOŠ ale aj v priestoroch zamestnávateľov.

Úlohou externého marketingu je:

- propagovať aktivity Centra OVP pre obchodných partnerov, napr. vzdelávanie, výsledky súťaží, zručnosti žiakov a pod.,

- budovať databázu kontaktov a obchodných príležitostí,
- propagovať zoznam odborov štúdia a im prislúchajúce školské vzdelávacie programy,
- budovať partnerstvá, priamo osloviť vybrané segmenty zamestnávateľov,
- využívať rôzne médiá a verejné aktivity – vlastná internetová stránka, internetové stránky a médiá partnerov (napr. obchodné a priemyselné komory, asociácie, zriaďovateľ, poradenské a konzultačné spoločnosti a pod.), informačné letáky v tlačenej a elektronickej forme, sociálne médiá, odborné časopisy a ročenky zamerané na sektor hospodárstva, veľtrhy, konferencie a iné príležitosti pre nadviazovanie vzťahov a spolupráce,
- vyhľadávať sponzorov pre podporu odborného vzdelávania, odborných súťaží, stáží, medzinárodných mobilit a pod.,
- komunikovať s vybranými printovými médiami - denníky, časopisy, atď. za účelom propagácie úspešnej spolupráce s praxou, medzinárodnej spolupráce, nových vzdelávacích programov a služieb, duálneho vzdelávania a tak budovať „značku“ Centra OVP, ktorá sa bude v povedomí verejnosti spájať s pojmi ako napríklad „inovatívna škola“ a pod..

Jednou z najdôležitejších úloh marketingu Centra OVP je budovanie a posilňovanie dôvery s celou verejnosťou. V prvom rade ide o budovanie dôvery v Centrum OVP medzi zamestnancami a žiakmi školy. Toto úsilie vedie k stabilizácii postavenia centra vo vnímaní zamestnancov školy ako aj jej žiakov. Vzdelávacie služby, formy spolupráce so zamestnávateľmi a výsledky činnosti centra sú tým hlavným argumentom pre budovanie dôvery. Nesmierne dôležité aj budovanie dôvery smerom k zamestnávateľom. Táto úloha je veľmi náročná, nakoľko výsledky vzdelávacej činnosti zameranej na prípravu žiakov na výkon povolania sa prejavujú v plnom rozsahu až po nástupe absolventov do praxe. Zapájaním zamestnávateľov do súťaží zručností, či do procesov ukončovania štúdia, môžu pri prezentovaní zamestnávateľmi požadovaných vedomostí a zručností výrazne zvýšiť dôveru zamestnávateľov voči Centru OVP. So zvyšovaním dôvery v Centrum OVP prichádzajú aj nové ponuky na spoluprácu od jestvujúcich či nových partnerov.

13. Vyhodnocovanie činnosti Centra OVP

Vyhodnocovanie činnosti Centra OVP musí byť pravidelne sa opakujúcou činnosťou vedenia centra. V zmysle Podmienok pre súhlas SaPO s používaním označenia školy Centrum OVP predkladá Centrum OVP vyhodnotenie plánu činnosti za predchádzajúci školský rok do 30. októbra organizácií. Vyhodnotenie činnosti Centra OVP predkladá centrum vo forme vyhodnotenia plánu činnosti Centra OVP, ktorý Centrum OVP predložilo organizácii do 30. októbra predchádzajúceho kalendárneho roku. Súčasne predkladá centrum organizácii aj správu o hospodárení za predchádzajúci kalendárny rok, vo forme, ako ju predkladá svojmu zriaďovateľovi. Vyhodnotenie činnosti predkladá škola v rovnakej skladbe ako je skladba plánu činnosti Centra OVP. Vyhodnotenie plánu činnosti sa vykoná obdobným postupom, aký sa používa pri rozhodovaní o oprávnení školy používať označenie Centrum OVP.

14. Ukončenie činnosti a zánik oprávnenia používania označenie Centrum OVP

Ukončenie činnosti a zánik používania označenia Centrum OVP upravujú podmienky vydané SaPO. Rozhodnutie o používaní označenia Centrum OVP sa vydáva na dobu neurčitú s pôsobnosťou na celom území Slovenskej republiky.

O zániku možnosti používať označenie Centrum OVP môže rozhodnúť SaPo na základe:

- a) návrhu školy, ktorá používa označenie Centrum OVP,
- b) návrhu zriaďovateľa školy, ktorá používa označenie Centrum OVP,
- c) pri treťom hodnotení činnosti Centra OVP stupňom „vyhovujúci stav“ podľa podmienok pre používanie označenia Centrum OVP,
- d) pri opakovanom alebo dlhodobom porušovaní kritérií uvedených v podmienkach.

II. Hodnotiace štandardy Centra OVP

Stredné odborné školy sú v poslednom období viac než kedykoľvek predtým vyzývané spoločnosťou, aby zlepšovali vzdelávaciu činnosť vo vzťahu k potrebám trhu práce a jednotlivým zamestnávateľom. V období zvyšujúcej sa nezamestnanosti mladých ľudí je kvalita odborného vzdelávania a prípravy na výkon povolania kľúčovým faktorom pre uplatnenie sa absolventov odborného vzdelávania v praxi. Požadované vedomosti a zručnosti absolventov odborného vzdelávania, súlad obsahu vzdelávania s praxou a s požiadavkami zamestnávateľov, dialóg s praxou a partnerská spolupráca Centra OVP so zamestnávateľmi pri poskytovaní praktického vyučovaniu zamestnávateľmi sú rozhodujúce faktory, ktoré musia kopírovať rýchlo sa meniace potreby a očakávania občanov a zamestnávateľských subjektov v oblasti OVP.

Podporou pre dosiahnutie týchto cieľov je aj systém hodnotiacich štandardov Centra OVP, ktorý má za cieľ pomôcť stredným odborným školám, ktoré sa rozhodnú zvýšiť svoju kvalitu a vydať sa na cestu výnimočnosti. Prax potvrdila, že na tejto ceste im môžu významne pomôcť známe a overené systémy hodnotenia či samohodnotenia.

Dôvodmi používania systémov hodnotenia sú všetky interné „hnacie motory“, ktoré hodnotenie prináša. Identifikácia silných stránok a oblastí s potenciálom na zlepšovanie sú najčastejšie definované ako najvýznamnejšie dôvody pre uplatnenie systémov hodnotenia. Organizácie používajú modely hodnotenia v prvom rade sami pre svoje potreby a pre zlepšovanie svojej organizácie, čo je v súlade s účelom hodnotiacich nástrojov.

Na trhu je úspešný taký výrobok, ktorý je v niečom výnimočný. Výnimočnosť môže byť obsiahnutá v kvalite, vo funkčnosti, vo vlastnostiach, v dobe dodávky, či v cene. Každopádne to musí byť niečo, čo zákazníka osloví, uspokojí jeho potrebu lepšie než iný, konkurenčný výrobok. Uvedené môžeme primerane uplatniť aj vo vzťahu k používaniu označenia školy Centrum OVP.

Účelom tohto modelu hodnotenia a metodiky hodnotiacich štandardov Centra OVP je podpora zamestnancov školy v ich každodennom poskytovaní kvalitnej vzdelávacej služby. Veľa vzdelávacích organizácií už naštartovalo vlastnú cestu výnimočnosti použitím modelov hodnotenia kvality vzdelávania a potvrdili, že modely pre riadenie kvality fungujú. Ako modely hodnotenia kvality činností školy, ktorá používa označenie Centrum OVP môže byť použitý jednoduchý model hodnotiacich štandardov zadefinovaný zamestnávateľmi združenými v stavovských alebo

profesijných organizáciách ale aj spoločný systém hodnotenia kvality CAF (Common Assessment Framework) alebo systém ISO pre vzdelávacie organizácie.

V ďalšej časti bude bližšie špecifikovaný model hodnotiacich štandardov vychádzajúci zo štandardov zadefinovaných zamestnávateľmi združenými v stavovských alebo profesijných organizáciách.

1. Základné pojmy

Model hodnotenia Centra OVP je nástroj na hodnotenie, ktorý školu používajúcu označenie Centrum OVP orientuje na rozvíjanie kvality, zvyšovanie efektívnosti, vlastnej výkonnosti za pomoci nástrojov kvality, tak aby sa zameriavala na riešenie svojich úloh v prospech zákazníka (napr. žiak, zamestnávateľ) a aby škola umožňovala svojim zamestnancom rozvíjať sa.

Metodika hodnotenia je odporúčaný postup hodnotenia, ktorý obsahuje kritériá hodnotenia, spôsoby merania výsledkov a ich hodnotenia.

Kvalita je súhrn vlastností niečoho alebo niekoho. Vlastnosť je znak niečoho. Je to odpoveď napr. na otázku "Aký je?". Kvalita je miera splnenia požiadaviek, očakávaní, uspokojenia vyjadrených alebo predpokladaných potrieb zákazníkov, či partnerov. Uspokojovanie potrieb vyvoláva kvalitu a je sprevádzané pocitom šťastia, spokojnosti. Z toho pre manažovanie školy a výučby vyplýva potreba vytvárania príjemného, priateľského vzdelávacieho prostredia, v ktorom všetci účastníci majú pocit, že sa podieľajú na riadení a na dosiahnutých výsledkoch. Je potrebné podporovať spoluprácu a znižovať nezdravú súťaživosť pedagógov, presvedčať každého, aby svoju prácu sám hodnotil (autoevalvácia), pretože kvalita môže byť dosiahnutá iba sebahodnotením. V kvalitných organizáciách vedúci pracovník dôveruje pracovníkom na všetkých úrovniach, že svoju prácu zodpovedne hodnotia. Táto dôvera vedenia vedie ku kvalite práce.

Štandard je stupeň dokonalosti požadovaný pre určitý účel alebo akceptovaný model (vzor, norma, miera), s ktorým sú reálne objekty a procesy rovnakého druhu porovnávané alebo merané. Je to požadovaná a záväzná charakteristika kvantitatívnych alebo kvalitatívnych vlastností určitého objektu alebo javu. Je to miera (hranica), kedy je ešte možný výkon považovať za akceptovateľný.

Hodnotiaci štandard definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie a hodnotenie dosiahnutých výsledkov Centra OVP. Vychádza z modelu centra, ktorý popisuje ciele a úlohy Centra OVP vo vzťahu k internému prostrediu ako aj vo vzťahu k externému prostrediu. Proces hodnotenia vytvára evidenciu o výkone a výsledkoch centra.

Hodnotiaci štandard zahŕňa:

- kritériá hodnotenia pre každý cieľ a úlohu školy, ktoré určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že výkon alebo výsledok bol preukázaný. Kritériá musia byť konkrétne, jasné a zodpovedajúce danému cieľu alebo úlohe,

- o prostriedky a postupy hodnotenia, ktoré vymedzujú cesty a spôsoby overovania výsledkov činnosti Centra OVP,
- o organizačné a metodické pokyny pre overovanie, ktoré predstavujú súbor pravidiel a postupov.

Riadenie kvality je optimalizácia pracovných postupov alebo výrobných procesov so zohľadnením materiálových a časových zdrojov, očakávanej konečnej kvality produktu a predpokladaného ďalšieho rastu a vývoja organizácie. Medzi základné nástroje riadenia alebo manažérstva kvality patria napríklad zber dát o spokojnosti zákazníka, vyhodnocovanie výkonnosti a spoľahlivosti procesov, sledovanie počtu reklamácií od zákazníkov, štatistika a iné, vedúce k zlepšovaniu podnikových komunikačných štruktúr, odborných firemných stratégií, zvýšeniu spokojnosti zákazníka, úspore zdrojov vďaka zavedeniu vhodne zvolených štandardov, atď.

2. Štandardy Centra OVP

Model Centra OVP z pohľadu zamestnávateľov môžeme definovať ako vzdelávaciu organizáciu, ktorá spĺňa zamestnávateľmi požadované štandardy odborného vzdelávania a prípravy v rozsahu učebných odborov a študijných odborov, v ktorých sa uskutočňujú činnosti súvisiace s odborným vzdelávaním a prípravou. Hodnotiace štandardy sa použijú vždy vo vzťahu k odborom vzdelávania, ktoré škola zdefiniuje v žiadosti o možnosť používať označenie Centrum OVP.

Štandardy činnosti školy používajúcej označenie Centrum OVP sú dané ako stupeň dokonalosti požadovaný pre určitý účel alebo akceptovaný ako model (vzor, norma, miera), s ktorými sú ostatné školy a ich procesy odborného vzdelávania porovnávané alebo merané.

Štandard modelu Centra OVP je teda zamestnávateľmi požadovaná a záväzná charakteristika kvantitatívnych alebo kvalitatívnych vlastností činností školy. Je to miera (hranica), kedy je možné vzdelávací výkon školy označiť za vzorový a označiť školu za Centrum OVP.

Štandardy Centra OVP ako požadované a záväzné charakteristiky kvantitatívnych alebo kvalitatívnych vlastností centra sú:

Štandard č. 1:	Poskytované odborné vzdelávanie a príprava.
Štandard č. 2:	Pôsobnosť odborného vzdelávania a prípravy.
Štandard č. 3:	Vybavenosť pre daný odbor vzdelávania.
Štandard č. 4:	Spolupráca s externými partnermi a iná činnosť.
Štandard č. 5:	Kvalita výučby.
Štandard č. 6:	Motivácia žiakov ZŠ a ich nábor pre OVP a SDV.
Štandard č. 7:	Motivácia žiakov stredných odborných škôl.
Štandard č. 8:	Učebnice a učebné texty.
Štandard č. 9:	Praktické vyučovanie žiakov.
Štandard č. 10:	Ďalšie vzdelávanie.
Štandard č. 11:	Maturitné skúšky a záverečné skúšky.
Štandard č. 12:	Marketing.

Popis štandardov „Modelu Centra OVP“ z pohľadu zamestnávateľov:

Štandard č. 1 Poskytované odborné vzdelávanie a príprava:

- *podiel žiakov v študijných odboroch a v učebných odboroch, ktoré sú predmetom hodnotenia činnosti školy a zodpovedajú zameraniu Centra OVP je minimálne 70 % z celkového počtu žiakov školy,*
- *podiel žiakov v odbore štúdia zodpovedajúcom odbornému zameraniu Centra OVP označenému názvom odboru vzdelávania alebo jemu zodpovedajúcemu označeniu je minimálne 1 trieda v ročníku.*

Štandard č. 2 Pôsobnosť odborného vzdelávania a prípravy:

Nadregionálna pôsobnosť:

- *žiaci Centra OVP s trvalým bydliskom minimálne na území dvoch samosprávnych krajov,*
- *praktické vyučovanie u zamestnávateľov so sídlom na území minimálne dvoch samosprávnych krajov.*

Regionálna tradícia s nadväznosťou na súčasnú činnosť:

- *tradícia odborného vzdelávania vrátane prepojenia vzdelávania na zamestnávateľov minimálne 15 rokov.*

Štandard č. 3 Vybavenosť pre daný odbor

Celkový stav učební všeobecného teoretického vyučovania:

- *udržiavaný v dobrom stave, modernizovaný*

Celkový stav učební odborného teoretického vyučovania:

- *udržiavaný v dobrom stave, modernizovaný*

Celkový stav dielní praktického vyučovania:

- *udržiavaný v dobrom stave, modernizovaný*

Kapacity školy a jej naplnenosť:

- *najmenej 80 %-ná naplnenosť kapacity školy*

Súčasť školy - školský internát a školská jedáleň:

- *má internát; má školskú jedáleň*

Štandard č. 4 Spolupráca s externými partnermi a iná činnosť.

Spolupráca so zväzmi, stavovskými a profesijnými organizáciami a zamestnávateľmi:

- *členstvo Centra OPV minimálne v jednom združení zamestnávateľov zodpovedajúcom zameraniu Centra OVP,*
- *aktívna účasť zamestnancov Centra OVP na akciách organizovaných združeniami zamestnávateľov (prezentácie školy, výstava výrobkov žiakov, príspevok, a pod.) minimálne 1 krát za rok.*

Spolupráca s dual pointom a talent centrom:

- *aktívne partnerstvo s dual pointom zamerané na rozvoj SDV*
- *aktívne partnerstvo s talent centrom zamerané na podporu aktivít talent centra smerom k žiakom ZŠ,*

Spolupráca s vysokými školami:

- *spracovaný zoznam VŠ so študijnými programami zodpovedajúcimi obsahu odborného vzdelávania Centra OVP s kontaktnými údajmi partnerov VŠ,*
- *potvrdená spolupráca s vysokou školou v odbornom zameraní zodpovedajúcom odborom vzdelávania Centra OVP – tvorba učebníc a pod, inovačné vzdelávanie odborných pedagógov centra, kariérne poradenstvo pre žiakov Centra OVP a pod.,*
- *minimálne 1 stretnutie za školský rok pre žiakov a odborných pedagógov Centra OVP zameraný na odborné vysokoškolské vzdelávanie.*

Spolupráca so základnými školami:

- *spracovaný zoznam základných škôl zodpovedajúci spolupráci Centra OVP s kontaktnými údajmi na spolupracujúce osoby,*
- *potvrdená spolupráca so základnou školou v oblasti náboru žiakov pre vzdelávanie v Centre OVP, v SDV, kariérneho poradenstva, profesijnej orientácie žiakov ZŠ, mimoškolská činnosť (krúžky a pod.) v Centre OVP a pod.,*
- *minimálne 2 akcie v ZŠ, 4 akcie v Centre OVP a 2 akcie zrealizované v spolupráci so zamestnávateľmi pre žiakov ZŠ za školský rok v dual pointe alebo talent centre.*

Informovanosť a prehľad o aktuálnych požiadavkách trhu práce v danej oblasti:

- *zdokladovaná aktivita k získaniu informácií od zamestnávateľov o potrebe absolventov podľa odborov vzdelávania centra,*
- *spracovaný prehľad o uplatnení absolventov centra minimálne u zamestnávateľov,*
- *zavedená možnosť absolventov centra informovať o svojom uplatní po absolvovaní školy, napr. formulár na webe školy.*

Účasť strednej odbornej školy v medzinárodných projektoch alebo medzinárodných programoch

- *medzinárodný projekt alebo medzinárodný program*
- *zoznam projektov a partnerstiev, v ktorých je centrum aktívne zapojené s vyhodnotením aktivít centra v projekte a partnerstve, minimálne v 1 projekte alebo partnerstve za posledné tri roky.*

Podnikateľská činnosť školy:

- *výkon výrobnnej činnosti zodpovedajúcej odborom vzdelávania,*
- *prehľad tržieb Centra OVP z vlastných aktivít v člení podľa ich charakteru.*

Výsledky monitorovania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania vykonaných ŠŠI:

- *pozitívne hodnotenie školy bez inšpekčných zistení s potrebou prijatia opatrení na riešenie*

Schopnosť implementovať novinky z praxe do vzdelávacieho programu školy:

- *spracovaný prehľad inovácií školských vzdelávacích programov vo vzťahu k obsahu odborného vzdelávania a prípravy,*
- *minimálne 1 workshop so zamestnávateľmi k odbornému vzdelávaniu v centre za školský rok.*

Vysoká odbornosť a kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov:

- *publikačná činnosť zamestnancov centra v odborných publikáciách alebo na webstránkach iných subjektov minimálne 3 krát za rok,*
- *odborné vystúpenie na seminároch, konferenciách a pod., minimálne 1 krát za školský rok,*
- *zapojenie do inovačného vzdelávania,*

Ponuka vzdelávacích programov celoživotného vzdelávania:

- *ponuka minimálne 1 vzdelávacieho programu celoživotného vzdelávania za školský rok,*

Účasť žiakov na súťažiach:

- *pravidelná účasť žiakov v odborných súťažiach v rámci školy a mimo školy,*
- *výsledky z celoslovenských kôl súťaží predmetových olympiád a výsledkov medzinárodných kôl súťaží alebo predmetových olympiád,*

Certifikát IES:

- *najmenej rating BB priznaný medzinárodnou agentúrou IES.*

Štandard č. 6 Motivácia žiakov ZŠ a ich nábor pre OVP a SDV.

Dobrá spolupráca so základnými školami v oblasti propagácie odborného vzdelávania a prípravy a profesijného sprevádzania žiakov:

- *propagačné materiály k odbornému vzdelávaniu v Centre OVP,*
- *informácie o odbornom vzdelávaní pre žiakov ZŠ na webe Centra OVP,*
- *informácie o SDV, povolaniach, zapojení zamestnávateľov a pod.*

Rôzne formy realizácie náborov:

- *stretnutia žiakov ZŠ s absolventmi Centra OVP pôsobiacimi v oblasti absolvovaného odborného vzdelávania alebo prezentácia výpovedí absolventov pri náboře žiakov, minimálne 2 za školský rok,*
- *reálne alebo video ukážky povolání realizované v spolupráci so zamestnávateľmi minimálne 2 krát za školský rok,*
- *súťaže pre žiakov ZŠ so zameraním na odborné vzdelávanie centra, minimálne 1 krát za školský rok,*
- *stretnutia so žiakmi ZŠ v talent centre alebo dual pointe.*

Štandard č. 7 Motivácia žiakov stredných odborných škôl

Organizovanie prezentácií odborných zručností (súťaže, výstavy, ...):

- *ročníková súťaž odborných zručností v každom odbore štúdia zodpovedajúcom zamerania Centra OVP,*
- *výstava alebo prezentácia ukážok produktov žiakov Centra OVP, minimálne 1 krát za školský rok, organizovaná po ročníkoch alebo v celku,*
- *stretnutia žiakov s odborníkmi z praxe s témou podmienky zamestnávania, benefity pre zamestnancov, minimálne za účasti 1 zamestnávateľa a 2 krát za rok.*

Mimoškolská činnosť:

- *športové súťaže alebo iné aktivity pre žiakov SOŠ v priestoroch Centra OVP,*
- *odborné aktivity pre žiakov SOŠ v priestoroch Centra OVP, minimálne 2 krát za školský rok.*

Štandard č. 8 Učebnice a učebné texty

Používanie učebníc predpísaných ministerstvom školstva a odporúčané SaPO:

- *spracovaný prehľad odborných učebníc pre odbory štúdia v Centre OVP s uvedením počtu učebníc, ktoré z nich sa využívajú v Centre OVP,*

Príprava a uplatňovanie vlastných odborných textov a prezentácií vo výučbe:

- *zdokladované autorstvo učebníc, učebných textov a pod.,*
- *zoznam odborných prezentácií a digitálnych výukových materiálov používaných vo výučbe v centre s vyznačením odborných predmetov, na vyučovaní ktorých sa používajú.*

Štandard č. 9 Praktické vyučovanie žiakov

Na pracovisku zamestnávateľa (systém školského vzdelávania):

- *najmenej 20 % žiakov,*

Na pracovisku praktického vyučovania (systém duálneho vzdelávania):

- *v každom ročníku, celkom najmenej 20 % žiakov školy,*
- *zmluva o duálnom vzdelávaní najmenej so 4 zamestnávateľmi.*

Štandard č. 10 Ďalšie vzdelávanie

Spôsob zabezpečenia ďalšieho vzdelávania pedagógov:

- *odborné stáže pre odborných učiteľov a majstrov odbornej výchovy u zamestnávateľov, účasť minimálne 30 % zamestnancov za školský rok, priemerná dĺžka odbornej praxe minimálne 2 dni na zamestnanca,*
- *organizácia odborných informačných dní, minimálne 2 krát za rok, účasť zamestnancov minimálne 80 %,*

- *exkurzie u zamestnávateľov alebo účasť na prezentačných odborných výstavách a veľtrhoch, minimálne 1 krát za rok, účasť zamestnancov minimálne 30 %,*
- *účasť na odborných konferenciách, seminároch a pod., minimálne 1 krát za rok každý zamestnanec.*

Štandard č. 11 Maturitné skúšky a záverečné skúšky

Výsledky hodnotenia externej časti MS a písomnej formy internej časti MS:

- *percentil najmenej 70%*

Výsledky teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky MS, absolventskej skúšky a záverečnej skúšky:

- *do celkového $\bar{\varnothing}$ 2,5*

Účasť zamestnávateľov na ukončovaní štúdia:

- *delegovanie min. 1 skúšajúceho zástupcu SaPO alebo odborníka z praxe do skúšobnej komisie na ukončovanie štúdia.*

Štandard č. 12 Marketing

Marketingový plán:

- *spracovaný marketingový plán na kalendárny rok obsahujúci marketing vzdelávacích služieb a marketing výrobnéj činnosti,*

Propagácia školy:

- *spracovaný plán propagácie vzdelávacej a výrobnéj činnosti.*

3. Hodnotiace štandardy

Hodnotiaci štandard definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie a hodnotenie dosiahnutých výsledkov Centra OVP. Nakoľko vychádza z modelu centra, ktorý popisuje ciele a úlohy centra vo vzťahu k internému a externému prostrediu. Proces ich hodnotenia vytvára evidenciu o výkonoch a výsledkoch centra.

Hodnotiaci štandard Centra OVP zahŕňa:

- 12 hodnotiacich štandardov ako požadované a záväzné charakteristiky kvantitatívnych alebo kvalitatívnych vlastností Centra OVP,
- 36 kritérií hodnotenia pre každý cieľ a úlohu centra, ktoré určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že výkon alebo výsledok bol preukázaný. Kritériá sú konkrétne, jasné a zodpovedajúce danému cieľu alebo úlohe,
- prostriedky a postupy hodnotenia, ktoré vymedzujú cesty a spôsoby overovania výsledkov činnosti centra,
- organizačné a metodické pokyny pre overovanie, ktoré predstavujú súbor pravidiel a postupov.

Kritéria hodnotiacich štandardov:

Štandard č. 1	Poskytované odborné vzdelávanie a príprava	
	Kritérium 1.1.	Podiel žiakov v študijných odboroch a v učebných odboroch, ktoré sú predmetom hodnotenia činnosti školy a zodpovedajú zameraniu Centra OVP
	Kritérium 1.2.	Podiel žiakov v odbore štúdia zodpovedajúcom odbornému zameraniu Centra OVP označenému názvom odboru vzdelávania alebo jemu zodpovedajúcemu označeniu
Štandard č. 2	Pôsobnosť odborného vzdelávania a prípravy	
	Kritérium 2.1.	Nadregionálna pôsobnosť
	Kritérium 2.2.	Regionálna tradícia s nadväznosťou na súčasnú činnosť
Štandard č. 3	Vybavenosť pre daný odbor	
	Kritérium 3.1.	Celkový stav učební všeobecného teoretického vyučovania
	Kritérium 3.2.	Celkový stav učební odborného teoretického vyučovania
	Kritérium 3.3.	Celkový stav dielni praktického vyučovania
	Kritérium 3.4.	Kapacity školy a jej naplnenosť
	Kritérium 3.5.	Súčasť školy - školský internát a školská jedáleň
Štandard č. 4	Spolupráca s partnermi a iná činnosť	
	Kritérium 4.1.	Spolupráca so zväzmi, stavovskými a profesijnými organizáciami a zamestnávateľmi
	Kritérium 4.2.	Spolupráca s dual pointom a talent centrom
	Kritérium 4.3.	Spolupráca s vysokými školami
	Kritérium 4.4.	Spolupráca so základnými školami
	Kritérium 4.5.	Informovanosť a prehľad o aktuálnych požiadavkách trhu práce v danej oblasti
	Kritérium 4.6.	Účasť strednej odbornej školy v medzinárodných projektoch alebo medzinárodných programoch
	Kritérium 4.7.	Podnikateľská činnosť školy
Štandard č. 5	Kvalita výučby	
	Kritérium 5.1.	Výsledky monitorovania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania vykonaných ŠŠI
	Kritérium 5.2.	Schopnosť implementovať novinky z praxe do vzdelávacieho programu školy
	Kritérium 5.3.	Vysoká odbornosť a kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov
	Kritérium 5.4.	Ponuka vzdelávacích programov celoživotného vzdelávania
	Kritérium 5.5.	Účasť žiakov na súťažiach
	Kritérium 5.6.	Certifikát IES
Štandard č. 6	Motivácia žiakov ZŠ a ich nábor pre OVP a SDV	
	Kritérium 6.1.	Dobrá spolupráca so základnými školami v oblasti propagácie odborného vzdelávania a prípravy a profesijného sprevádzania žiakov

	Kritérium 6.2.	Rôzne formy realizácie náborov
Štandard č. 7	Motivácia žiakov stredných odborných škôl	
	Kritérium 7.1.	Organizovanie prezentácií odborných zručností (súťaže, výstavy, ...)
	Kritérium 7.2.	Mimoškolská činnosť
Štandard č. 8	Učebnice a učebné texty	
	Kritérium 8.1.	Používanie učebníc predpísaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a odporúčaných Organizáciou
	Kritérium 8.2.	Príprava a uplatňovanie vlastných odborných textov a prezentácií vo výučbe
Štandard č. 9	Praktické vyučovanie žiakov	
	Kritérium 9.1.	Na pracovisku zamestnávateľa (systém školského vzdelávania)
	Kritérium 9.2.	Na pracovisku praktického vyučovania (systém duálneho vzdelávania)
Štandard č. 10	Ďalšie vzdelávanie	
	Kritérium 10.1.	Spôsob zabezpečenia ďalšieho vzdelávania pedagógov
Štandard č. 11	Maturitné skúšky a záverečné skúšky	
	Kritérium 11.1.	Výsledky hodnotenia externej časti MS a písomnej formy internej časti MS
	Kritérium 11.2.	Výsledky teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky MS, absolventskej skúšky a záverečnej skúšky
	Kritérium 11.3.	Účasť zamestnávateľov na ukončovaní štúdia
Štandard č. 12	Marketing	
	Kritérium 12.1.	Marketingový plán
	Kritérium 12.2.	Propagácia školy

4. Bodové hodnotenie a panely hodnotenia štandardov

Bodové hodnotenie kritérií je súčasťou podmienok SaPO pre možnosť školy pôsobiť ako Centrum OVP.

Jednotlivým štandardom a kritériám hodnotenia štandardov sa odporúča prideliť nasledovný maximálny počet bodov:

Štandard	Kritérium	Popis kritéria	Max. body
Štandard č. 1	Poskytované odborné vzdelávanie a príprava		10
	Kritérium 1.1.	Podiel žiakov v študijných odboroch a v učebných odboroch, ktoré sú predmetom hodnotenia činnosti školy a zodpovedajú zameraniu Centra OVP <i>*Pozn.: Boduje sa iba jedno kritérium a to kritérium 1.1. alebo kritérium 1.2. podľa označenia zamerania centra.</i>	10* pozn.
	Kritérium 1.2.	Podiel žiakov v odbore štúdia zodpovedajúcom odbornému zameraniu Centra OVP označenému	10* pozn.

		názvom odboru vzdelávania <i>*Pozn.: Boduje sa iba jedno kritérium a to 1.1. alebo 1.2. podľa označenia zamerania centra.</i>	
Štandard č. 2	Pôsobnosť odborného vzdelávania a prípravy		10
	Kritérium 2.1.	Nadregionálna pôsobnosť	3
	Kritérium 2.2.	Regionálna tradícia s nadväznosťou na súčasnú činnosť	7
Štandard č. 3	Vybavenosť pre daný odbor		24
	Kritérium 3.1.	Celkový stav učební všeobecného teoretického vyučovania <i>Pozn.: udržiavaný v dobrom stave, modernizovaný = 5 bodov; udržiavaný, ale značne opotrebovaný, zastaraný = 3 body; neudržiavaný, príp. neuvedené / prázdne kolónky = 0 bodov</i>	5
	Kritérium 3.2.	Celkový stav učební odborného teoretického vyučovania <i>Pozn.: udržiavaný v dobrom stave, modernizovaný = 5 bodov; udržiavaný, ale značne opotrebovaný, zastaraný = 3 body; neudržiavaný, príp. neuvedené / prázdne kolónky = 0 bodov</i>	5
	Kritérium 3.3.	Celkový stav dielni praktického vyučovania <i>Pozn.: udržiavaný v dobrom stave, modernizovaný = 5 bodov; udržiavaný, ale značne opotrebovaný, zastaraný = 3 body; neudržiavaný, príp. neuvedené / prázdne kolónky = 0 bodov</i>	5
	Kritérium 3.4.	Kapacity školy a jej naplnenosť <i>Pozn.: 100 – 90% = 5 bodov; 89 – 75% = 4 body; 74 – 60% = 3 body; 59 – 50% = 2 body; 49% - 40% = 1 bod; 39 – 0% = 0 bodov</i>	5
	Kritérium 3.5.	Súčasť školy - školský internát a školská jedáleň <i>Pozn.: má internát = 2 body; nemá internát = 0; má jedáleň = 2 body; nemá jedáleň = 0 bodov; má výdajnú školskú jedáleň = 1 bod; nemá výdajnú školskú jedáleň = 0 bodov</i>	4
Štandard č. 4	Spolupráca s partnermi a iná činnosť		23
	Kritérium 4.1.	Spolupráca so zväzmi, stavovskými a profesijnými organizáciami a zamestnávateľmi	4
	Kritérium 4.2.	Spolupráca s dual pointom a talent centrom	5,5
	Kritérium 4.3.	Spolupráca s vysokými školami	
	Kritérium 4.4.	Spolupráca so základnými školami	2,5
	Kritérium 4.5.	Informovanosť a prehľad o aktuálnych požiadavkách trhu práce v danej oblasti	1
	Kritérium 4.6.	Účasť strednej odbornej školy v medzinárodných projektoch alebo medzinárodných programoch <i>Pozn.: medzinárodný projekt – 1 bod, maximálne 5 bodov; medzinárodný program – 1 bod, maximálne 5 bodov</i>	5
	Kritérium 4.7.	Podnikateľská činnosť školy	5
Štandard č. 5	Kvalita výučby		17
	Kritérium 5.1.	Výsledky monitorovania a hodnotenia kvality	podľa

		výchovy a vzdelávania vykonaných ŠŠI <i>Pozn.: každá škola bude mať stanovený celkový počet bodov 0 a za každé závažné inšpekčné zistenie (komplexná inšpekcia) sa znižuje počet bodov o 1 bod</i>	popisu kritéria
	Kritérium 5.2.	Schopnosť implementovať novinky z praxe do vzdelávacieho programu školy	3
	Kritérium 5.3.	Vysoká odbornosť a kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov <i>Pozn.: 100% = 5 bodov; 95 – 99% = 4 body; 90 - 94% = 3 body; 85 – 89% = 2 body 80 – 84% = 1 bod; 0 – 79% = 0 bodov</i>	5
	Kritérium 5.4.	Ponuka vzdelávacích programov celoživotného vzdelávania <i>Pozn.: akreditovaný a súčasne rekvalifikačný kurz = 5 bodov; akreditovaný/rekvalifikačný kurz = 3 body; žiadny = 0 bodov</i>	2
	Kritérium 5.5.	Účasť žiakov na súťažiach	3
	Kritérium 5.6.	Certifikát IES <i>Pozn.: rating A = 4 bodov; rating B = 3 body; rating C = 2 body; rating D = 1 bod</i>	4
Štandard č. 6	Motivácia žiakov ZŠ a ich nábor pre OVP a SDV		5
	Kritérium 6.1.	Dobrá spolupráca so základnými školami v oblasti propagácie odborného vzdelávania a prípravy a profesijného sprevádzania žiakov	2
	Kritérium 6.2.	Rôzne formy realizácie náborov	3
Štandard č. 7	Motivácia žiakov stredných odborných škôl		5
	Kritérium 7.1.	Organizovanie prezentácií odborných zručností (súťaže, výstavy, ...)	3
	Kritérium 7.2.	Mimoškolská činnosť	2
Štandard č. 8	Učebnice a učebné texty		8
	Kritérium 8.1.	Používanie učebníc predpísaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a odporúčaných Organizáciou	3
	Kritérium 8.2.	Príprava a uplatňovanie vlastných odborných textov a prezentácií vo výučbe <i>Pozn.: má = 5 bodov; nemá = 0 bodov</i>	5
Štandard č. 9	Praktické vyučovanie žiakov		30
	Kritérium 9.1.	Na pracovisku zamestnávateľa (systém školského vzdelávania) <i>Pozn.: 10% = 5 bodov; menej ako 10 % = 0 bodov</i>	10
	Kritérium 9.2.	Na pracovisku praktického vyučovania (systém duálneho vzdelávania) <i>Pozn.: 10% = 5 bodov; menej ako 10 % = 0 bodov</i>	20
Štandard č. 10	Ďalšie vzdelávanie		3
	Kritérium 10.1.	Spôsob zabezpečenia ďalšieho vzdelávania pedagógov	3
Štandard č. 11	Maturitné skúšky a záverečné skúšky		12
	Kritérium 11.1.	Výsledky hodnotenia externej časti MS a písomnej formy internej časti MS	5

		<i>Pozn.: percentil 100 – 85% = 5 bodov; 84,9 – 70% = 4 body, 69,9 - 55% = 3 body, 54,9 – 40% = 2 body, 39,9 - 30% = 1 bod; 29,9 – 0% = 0 bodov</i>	
	Kritérium 11.2.	Výsledky teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky MS, absolventskej skúšky a záverečnej skúšky <i>Pozn.: do Ø 1,5 = 5 bodov; od Ø 1,5 – 2,0 = 3 body; od Ø 2,0 – 2,5 = 1 bod; nad Ø 2,5 = 0 bodov</i>	5
	Kritérium 11.3.	Účasť zamestnávateľov na ukončovaní štúdia	2
Štandard č. 12	Marketing		3
	Kritérium 12.1.	Marketingový plán	1
	Kritérium 12.2.	Propagácia školy	2
SPOLU			150

5. Interné hodnotenie štandardov

Interné hodnotenie štandardov vykonáva škola obvykle na konci školského roka. Výsledky hodnotenie štandardov Centra OVP sú základným podkladom pre spracovanie vyhodnotenia plnenia plánu úloh za predchádzajúci školský rok, ktoré Centrum OVP predkladá do 30. októbra stavovskej alebo profesijnej organizácií, ktorá rozhodla o používaní označenia školy Centrum OVP.

6. Externé hodnotenie štandardov

Externé hodnotenie štandardov vykonáva odborná komisia SaPO v rámci rozhodovania o udelení oprávnenia škole používať popri názve školy aj označenie Centrum OVP. Externé hodnotenie požíva SaPO aj v rámci priebežného hodnotenia činnosti Centra OVP.

Hodnotenie štandardov Centra OVP sa vykoná až po predložení vyhodnotenia plánu činnosti Centra OVP za predchádzajúci školský rok a plánu činnosti na nasledujúci školský rok. Odporúča sa v rámci vyhodnotenia činností školy, ktorá používa označenie Centrum OVP za predchádzajúci školský rok vykonať obhliadku školy spojenú s diskusiou s pedagogickými a nepedagogickými zamestnancami a žiakmi školy. V rámci hodnotenia sa odporúča získať informácie aj od zástupcu zamestnávateľov v rade školy, ak ho stavovská alebo profesijná organizácia nominovala. Pri hodnotení činnosti Centra OVP sa môže využiť aj správa o účasti zástupcu zamestnávateľa na ukončovaní štúdia.

Priebežné externé hodnotenie činnosti centra OVP sa môže vykonať aj v spolupráci s dual pointom a talent centrom.

Externé hodnotenie vykoná najčastejšie každý člen odbornej komisie samostatne.

Kompletné vyhodnotenie činnosti Centra OVP sa odporúča vykonať do konca roka, v ktorom bolo predložené vyhodnotenie plánu činnosti Centra OVP. O výsledku sa škola informuje písomne.

7. Celkové hodnotenie štandardov

Výsledky hodnotenia štandardov Centra OVP tvorí priemerný počet bodov, získaných pre dané kritérium, priemerný počet bodov, ktorými bol ohodnotený daný štandard a celkový priemerný počet bodov za všetky hodnotiace štandardy Centra OVP. Výsledok sa zaokrúhľuje na celé číslo.

Celkové hodnotenie Centra OVP sa získa podľa nasledujúcej tabuľky:

Celkové hodnotenie Centra OVP		
Celkový počet bodov	Výsledné hodnotenie	Rating Centra OVP
150 – 131	Veľmi dobrý stav	AA
130 – 111	Štandardný stav	A
110 – 91	Vyhovujúci stav	B
90 – 0	Nevyhovujúci stav	

Stavovská alebo profesijná organizácia v prípade nevyhovujúceho stavu činnosti Centra OVP musí vydať rozhodnutie o zániku možnosti používať popri názve školy aj označenie Centrum OVP najneskôr do 31. decembra v roku hodnotenia činnosti školy s ozančením Centrum OVP.

V prípade, že hodnotenie činnosti Centra OVP je hodnotené ako vyhovujúci stav, SaPO vyzve školu na zlepšenie činnosti Centra OVP najneskôr do 31. decembra v roku hodnotenia činnosti školy ako Centrum OVP. V prípade, že hodnotenie Centra OVP za nasledujúce hodnotené obdobie dosiahne iba vyhovujúci stav, stavovská alebo profesijná organizácia upozorní školu, že pri treťom hodnotení činnosti Centra OVP stupňom „vyhovujúci stav“, rozhodne o zániku možnosti používať popri názve školy aj označenie Centrum OVP.

Stavovská alebo profesijná organizácia môže vo svojom rozhodnutí o možnosti používať označenie Centrum OVP alebo vo svojom zhodnutí činnosti Centra OVP, ktoré vykoná na základe vyhodnotenia plánu činnosti Centra OVP, povoliť škole používať v označení školy Centrum OVP aj označenie ratingu Centra OVP.

8. Záver

Model hodnotiacich štandardov zadaných zamestnávateľmi, ako nástroj komplexného manažerstva kvality je v zhode so základnými konceptmi výnimčnosti, definovanými organizáciou, ako sú:

- orientácia na výsledky,
- zameranie na zákazníka,
- vodcovstvo a stálosť cieľov,
- manažérstvo podľa procesov a faktov,
- zapojenie zamestnancov do procesov,
- trvalé zlepšovanie a inovácia,
- vzájomne výhodné/prospešné partnerstvá a spoločenská zodpovednosť.

Cieľom využitia výsledkov hodnotenia štandardov je zvyšovanie výkonnosti školy používajúcej označenie Centrum OVP. Využitie výsledkov hodnotenia možno odvodiť od modelu výnimočnosti organizácie, ktorý je uznávaný nástroj na samohodnotenie smerujúci k formulácii námetov na trvalé zlepšovanie.

Výsledky hodnotenia činnosti školy používajúcej popri svojom názve aj označenie Centrum OVP môže škola použiť pri ďalšom plánovaní činnosti Centra OVP pre nasledujúce obdobia.

Vedenie Centra OVP si môže na základe hodnotenia overiť to, v čom je Centrum OVP ako organizácia naozaj dobré a uvedomiť si možnosti zlepšovania, pred ktorými škola stojí. Nástroj samohodnotenia umožňuje uskutočniť zlepšovanie a rozvíjanie aktívnej spolupráce vrcholového manažmentu a zamestnancov, čím obidve strany prevezmú spoločnú zodpovednosť za rozvíjanie kvality. Model hodnotiacich štandardov je preto dobrým nástrojom na stabilizáciu kvalitnej práce v celej organizácii.

Pre Centrá OVP, ktoré chcú získať celkový obraz o svojich predpokladoch a chcú zviditeľniť svoje výsledky pred sebou či svojim okolím, je model hodnotenia, ktorý preberá aj postupy z iných modelov hodnotenia kvality, ideálnym nástrojom samohodnotenia.

9. Použitá literatúra

- 1) Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave
- 2) www.managemetmania.com
- 3) Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)
- 4) Ing. Gabriela Jakubová, Prezentácia Tvorba Školských vzdelávacích programov, ŠIOV, Bratislava, 2010
- 5) Vyhláška č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách
- 6) Výnimočnosť výrobu rozhoduje, www.sova.sk, 2014
- 7) Model CAF, Slovenská spoločnosť pre kvalitu, www.ssk.sk, 2014
- 8) Kvalita školy, www.web.tuke.sk
- 9) Metodika fungovania a spolupráce centra odborného vzdelávania (Centra OVP), ŠIOV, Bratislava, 2015
- 10) Model a metodika hodnotiacich štandardov Centra OVP, ŠIOV, Bratislava, 2015